ԱԶԳԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة، إيشا دروييشيان

1000 Լ.Ո. ՀԻՍԿ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 21 (19321) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 28 ՄԱՐՏ 1996 10 ԷՋ

3 ՄԷՌԻՏՑԻՆԵՐ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՕԴԱՆԱՒ ՄԸ ԱՌԵՒԱՆԳԵՑԻՆ ԴԷՊԻ ԼԻՊԻԱ

Ճետտա – Գահիրէ – Լուքսոր գիծին վրայ թռիչք կատարող եգիպտական օդանաւ մը առեւանգուեցաւ երէկ յետմիջօրէին, երբ թռիչք առած էր Գահիրէէն: Առեւանգողները 3 սէուտցիներ, օդանաւորդէն պահանջեցին ուղղուիլ Լիպիա, ուր օդանաւը էջք կատարեց կինուորական խարիսխի մը մէջ:

Օդահէնները կարճատեսն մը ետք ապատարձակեցին բոլոր ճամբորդները եւ անձնատուր եղան լիպիական իշխանութեանց: Անոնք յայտարարեցին, որ կ'ուզէին բողոքել պաղեստինեան շրջաններուն իսրայէլեան պաշարումին դէմ: Անոնք հաւաստեցին, որ իրենք Աստուծմէ պատգամ մը ունէին:

«Էրպաս»ը կը փոխադրէր 110 ճամբորդ: Եգիպտոս օդանաւ մը պիտի դրկէ Լիպիա, քանատացի, եգիպտացի, ճափոնցի եւ ֆրանսացի ճամբորդները տուն վերադարձնելու համար:

(ՌԷՈԹԵՐ)

Յ. ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՍՐԱՀԻՆ, ՄԷՋ. ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆԻ ՄԸ ԱՌԹՈՎ

ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ԴԻՄԱԳՐԱՒԱԾ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԱՆՈՐ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Պուրճ Համուտի հայկական մեր թաղամասերուն մօտիկ անցեալի եւ այժմու հարցերն ու գարգացման ընթացքը, անոր դիմագրաւած բարդութիւնները հարցերը, շրջանին հայկական դիմագիծին պահպանման մտահոգութիւնը եւ, մէկ խօսքով՝ դէպի 21րդ դար ուղղուող Լիբանանի մէջ անոր բարգաւաճման ծրագիրները երէկ գիշեր եղան ընդհանուր նիւթերը ժողովրդային լսարանի դրուելեամբ հանդիպումի մը, որ տեղի ունեցաւ Պուրճ Համուտի Յ. Տէր Մելքոնեան սրահին մէջ, նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Լիբանանի կեդր. Կոմիտէի քարտուղարական մարմինին: Այս հարցերուն մասին արտայայտուեցան եւ ներկաներու առաջարկներուն ու հարցումներուն պատասխանեցին նախարար մեթր Շահէ Պարսումեան, երեսփոխան մեթր Խաչիկ Պապիկեան եւ Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի Յոյակ Թիւթիւնեան:

Հաւաքը սկսաւ ժամ ութը քիչ անց, Լիբանանի եւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան քայլերգներուն յոտնկայս ունկնդրութեամբ: Բացման խօսքը արտասանեց տիկին Հ. Վերա Եագուպեան, որ հակիրճ կերպով ներկայացուց այս հանդիպումին նպատակը՝ միասնարար խորհրդածել Պուրճ Համուտի հարցերուն ու անոնց լուծման միջոցներուն շուրջ: Ապա, ան բեմ հրաւիրեց գեկուցարերները:

Ընկ. Վ. Եագուպեան առաջին հարցը ուղղեց ընկ. Յ. Թիւթիւնեանի, մասնաւորելով Պուրճ Համուտի հայկական դիմագիծին կազմաւորման հոլովոյթն ու ժողովուրդին եւ դեկավարութեան այս իրագործման մէջ դերակատարութեան բաժինները: Ան նկատել տուաւ, որ վերջին տասնամեակներուն՝ առեւտրական եւ մասնաճարտարարուեստի հաստատութիւններ սկսած են փոփոխութեան ենթարկել շրջանին դիմագիծը: Ընկ. Յ. Թիւթիւնեան հանգամանորէն անդրադարձաւ Պուրճ Համուտի նախատագնապեան վիճակին, տագնապի տարիներուն անոր «բռնի» հոլովոյթին եւ գգեցած յատկանիշներուն: Ան բացմիցս շեշտեց Պուրճ Համուտի հայկական դիմագիծին պահպանման կարեւորութիւնը, ոչ միայն Լիբանանի, այլ նաեւ ամբողջ Սփիւռքի հայութեան համար: Ան արագ թուարկումով խօսեցաւ այն ծրագիրներուն մասին, որոնք յառաջիկայ տարիներուն պիտի նպաստեն Պուրճ Համուտի ֆիզիքական գարգացումին, սակայն նաեւ շեշտեց, որ այս բոլորը պէտք չէ բլլան ի հեճուկս անոր դիմագիծին փոփոխութեան:

Մեթր Խաչիկ Պապիկեանի հարց դրուեցաւ գլխաւորարար բնակարանային տագնապին կապուած հարցերուն եւ, պետական ու ազգային մակարդակներու վրայ իր փորձառութենէն մեկնած՝ լուծման միջոցներուն մասին: Երեսփոխանը Յ. գլխաւոր խմբակի բաժնեցաւ այս տագնապին դէմ գանգատողներ, մանրամասն կերպով բացատրեց, թէ ինչպիսի՝ պայմաններու մէջ ծնունդ առած էին հայկական ժողովրդային բնակարաններու գաղափարը եւ ծրագիրները, ապա, նշելով, որ պետութիւնը կարող չէ լուծելու այս տագնապը, լուսաբանութիւններ տուաւ բնակարանային սնտուկներէ եւ նախարարութիւններէ օգտուելու միջոցներուն մասին: Մեթր Խ. Պապիկեան այս տագնապին մէկ պատճառը նկատեց վարձքերու օրէնքին հանդէպ յաճախ անփոյթ վերաբերմունքը իշխանութեանց կողմէ: Իր խօսքին վերջին բաժինով, ան ձայնակցեցաւ Պուրճ Համուտի դիմագիծին պահպանման բնկ. Յ. Թիւթիւնեանի նախանձախնդրութեան եւ կարեւոր նկատեց շրջանը կենսունակ միջավայրի վերածումը:

Նախարար մեթր Շահէ Պարսումեան առաւելաբար խօսեցաւ Պուրճ Համուտի հիւսիսային ծովեզերեայ գօտիին համար մշակուած ծրագիրներուն եւ անոնց բացած նոր հորիզոններուն, նաեւ կարգմը անպատեհութիւններուն մասին: Ան յատկապէս պատրաստուած յատակագիծերու միջոցով լուսաբանութիւններ տուաւ մինչեւ Տորա եւ Նահր Մոթ տարածուող ծովեզերեայ գօտիին բարգաւաճման ծրագիրներուն մասին, ինչպէս նաեւ՝ հակիրճ գեկոյց մը տուաւ հայկական պլոքին ճամբով վերջին տարիներուն իրագործուած կամ հետապնդուող բարեգարդման աշխատանքներուն մասին: Ան յոյս յայտնեց, որ այդ ծրագիրները իրագործուին յառաջիկայ քանի մը տարիներուն:

Այնուհետեւ, ներկաները ուղղեցին հարցումներ եւ ներկայացուցիչ շինիչ առաջարկներ: (Հանդիպումին մանրամասնութեանց կ'անդրադառնանք հետագային):

«ԴՐՕ»Ի ՀԱՐՑՈՎ՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱՊԵՏՆԵՐԸ ԿԸ ՆՇԵՆ ՍԱՐՔՈՎԻ ԲՆՈՅԹԸ

«Լրագիր Օր» թերթը, իր 26 Մարտի համարին մէջ հրատարակած է Հայաստանի շարք մը կուսակցութեանց ղեկավարներուն հետ կատարուած հարցազրոյցներ՝ «Դրօ»ի պատգարութեան մասին անոնց վերլուծումներուն մասին: Թերթը կը նշէ, որ ի սկզբանէ օրինախախտումներով ճամբայ ելած այս հարցը, այլ օրինախախտումներու պէս, կը հետապնդէր քաղաքական յստակ նպատակներ: Հարցազրուած կուսակցապետերը ելս կ'արտայայտեն նման կարծիքներ:

•ԳԻ ԱՐՔՄի պետ Սուրէն Զոլեան կ'ըսէ, որ «Դրօ»ն «ներմուծուած կառոյց» է, յայտնի չէ թէ որուն կողմէ: Ան կը նշէ, որ ձերբակալութիւններէն եւ Դաշնակցութեան կասեցման ծանօթ քայլերէ աւելի քան տարի մը ետք, որեւէ կապ չէ գտնուած անոր եւ Դաշնակցութեան միջեւ:

•ԱԺՄի պետ Վազգէն Մանուկեան կը բաւականանայ նշելով, որ ցարդ միակ համոզիչ արտայայտութիւնը՝ Հրանդ Մարգարեանի յայտարարութիւնն է:

•ՀԴԿի պետ Արամ Մարգսեան համոզում կը յայտնէ, որ «կանխակալ որոշում»ի մը հետեւանք է այս հարցին ստեղծումը, մանաւանդ, որ Դաշնակցութեան դէմ անկէ առաջ այլ հայածանք չդիմացկերծուած է:

•ԱԶԳ ՅԱՌԱՋԴԻՄՈՒԹԻՒՆ կուսակցութեան պետ Այպէրթ Պաղտասարեան յատկապէս կը նշէ, որ սկզբունքային շրջանին, իշխանութիւնները չատ արագ կերպով արխիւներ ցոյց տուին, սակայն այդ թափը աւելի ուշ դանդաղեցաւ: Ան համոզում կը յայտնէ, որ Իշխանութիւնը այս միջոցին դիմած է հարուածելու համար Դաշնակցութիւնը եւ «եթէ Դրօ գոյութիւն չունենար, ան պիտի ստեղծէր նման կառոյց մը»:

•ՍԻՄի պետ Հրանդ Խաչատրեան համոզում կը յայտնէ, որ այս դատավարութեան սկիզբը ստեղծուած էր այն տպաւորութիւնը, թէ անիկա պիտի բլլայ «դարուս դատավարութիւն» եւ պիտի գգենու քաղաքական բնոյթ, բայց անիկա նման գարգացում չունեցաւ: Ան այս առիթով կը յիշատակէ, որ դատարաններ յաճախ անարդար եւ կամակատարի վճիռներ կու տան, այլ խօսքով՝ դատարանները չեն վճռուդը:

Կարծիքներ արտայայտած են նաեւ այլ կուսակցապետեր: Վերոյիշեալներուն եւ այլոց կարծիքները կու տանք մեր վաղուան համարով:

«ԱՐՑԱԽՑԻՔ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵՆԷ ՀՐԱԺԱՐԻԼ»

Արցախի մէջ 20 եւ 21 Մարտին տեղի ունեցած հարցախոյզի մը արդիւնքի յայտ բերած է, որ Արցախի բնակչութեան 78.7 առ հարիւրը կը նախընտրէ Ղարաբաղը ունենալ իրեւ անկախ հանրապետութիւն, 19.2 առ հարիւրը կ'ըսէ, թէ Ղարաբաղ պէտք է մտնէ Հայաստանի կազմին մէջ եւ դառնայ անոր մէկ նահանգը միայն 0.7 առ հարիւրը ըսած է, թէ Ղարաբաղ պէտք է վերստին առնուի Ադրպէյճանի կազմին մէջ, պայմանաւ, որ անիկա ունենայ ինքնավարութեան բարձր վիճակ:

Այս հարցախոյզին արդիւնքը անուղղակի պատասխան մըն է «Ուաշինկթըն Թայմզ» թերթին կողմէ հրատարակուած յօդուածի մը, ուր կ'ըսուի, թէ Ղարաբաղի իշխանութիւնները սկսած են համոզուիլ, թէ Ադրպէյճանի կազմին մէջ ինքնավար իրավիճակ մը ստեղծուի իրենց համար: Այդ յօդուածին ուղղակի պատասխան տուած է ԼՂՀի նախագահին մամլոյ խորհրդականը՝ Ալեքսանդր Գրիգորեան, «Ազատութիւն» կայանին հետ հարցազրոյցի մը առիթով:

Ա. Գրիգորեան յիշեցուցած է, որ Ղարաբաղի իշխանութեանց պաշտօնական դիրքը այն է, որ կողմերէն ոեւէ մէկը միւսին ենթակայ բլլալով վիճակի մէջ պէտք

2

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՑԻԱՄԵԱԿԻ ՆՇՈՒՄ՝ ՔԷՓԻԹԸԼ ՀԻԼԻ ՄԷՋ

Ուրբաթ երեքշաբթի տրուած հեռագրալուրով մը, Հայ Դատի Յանձնախումբը կը յայտնէ, որ Հայկական Ցեղասպանութեան 81րդ տարեդարձը նշելու համար ամերիկեան խորհրդարանի կեդրոնին Քէփիթըլ Հիլի մէջ 30 Ապրիլի երեկոյեան տեղի պիտի ունենայ յիշատակի նաւդիսութիւն մը:

Յուշանուագէսի նախաձեռնութիւնը կը պատկանի խորհրդարանականներ Փիթըր Պլուրի եւ Տէյվիտ Պոնիոր, որոնք գլխաւոր պաշտպաններն են Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւին (թիւ 47 բանաձեւ): Բանաձեւը կը պահանջէ, որ Թուրքիա ճանչնայ Ցեղասպանութիւնը: Անիկա կը վայելէ 25 նահանգներէ 130 խորհրդարանականներու զօրակցութիւնը:

Հայ Դատի Յանձնախումբը կոչ ուղղած է հայկական կազմակերպութեանց, որպէսզի մասնակցութիւն բերեն 2 ժամ տեւողութեամբ այդ յուշանուագէսին:

ԱԶԳՊԷՅՃԱՆԷՆ ԱՌԱՋԱԿԱՐԳ ՌՈՒՍԻԱՅ

ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՓՈԽԱՐԷՆ՝ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Թրքական «Զաման» թերթին համաձայն, Ադրպէյճան Ռուսիոյ յայտնած է, թէ կրնայ իր հողերուն վրայ ռուսական զօրքերու ներկայութիւնը ընդունիլ եւ բանակցիլ սահմաններու համատեղ պաշտպանութեան ծրագիրներու շուրջ, եթէ Ռուսիա ընդունի որ Ղարաբաղը Ադրպէյճանի պատկանի:

Ըստ թերթին, Ռուսիա վերջին մէկ ամսուան ժամանակամիջոցին մօտաւորապէս 10 պատուիրակ դրկած է շրջան, լուծում բերելու համար Ղարաբաղի հարցին: Ադրպէյճան ըսած է, որ Ռուսիոյ հետ բանակցութեան չի նստիր, այնքան ատեն որ Ղարաբաղի հարցը չէ լուծուած:

•ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ նախագահի խորհրդական Վաֆա Կիւլիգատէ շարաթասկիզբին Անկարա այցելած է, Ղարաբաղի տագնապին շուրջ խորհրդակցելու համար: Ան կը փորձէ Հայաստանի հետ յարաբերութեանց բնականացման միջոցներ որոնել: Անկարա կը պնդէ, որ հարցին լուծման համար, հայկական «գրաւեալ հողերը» պէտք է հեռանան «գրաւեալ հողերէն»: Թուրքիա գինական օժանդակութիւն կը տրամադրէ Ադրպէյճանի եւ յաճախ միջնորդութիւն փորձած է Ե. Ա. Դ. խորհրդաժողովի ծիրին մէջ կ'ըսէ «Իթար Թաս»:

ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Լիբանանեան նպատակութեան արժանացող եւ հետեւեալ թիւերը ունեցող ազգայիններէն կը խնդրուի Չորեքշաբթի, 27 Մարտէն Ուրբաթ, 29 Մարտ 1996, ժամը 9.00էն 13.00 ներկայանալ Ազգային Առաջնորդարանին կից մեր գրասենեակը եւ ստանալ համապատասխան փաստաթուղթերը.

1376, 2287, 2724 եւ 2729:

Իսկ հետեւեալ թիւերը ունեցող ազգայիններուն թղթածրարներուն մէջ նկատուած են սխալներ: Ենթականերէն կը խնդրուի ներկայանալ վերոյիշեալ թուականներուն, կատարելու համար անհրաժեշտ սրբագրութիւնները:

25, 129, 312, 925, 1924, 2621:

ԾԱՆՕԹ. Գրասենեակս այսու կը յայտնէ, որ 48 ընտանիքներ, որոնց փաստաթուղթերու ստացման թիւերը հրատարակած ենք այս սիւնակներով, ցարդ չեն ներկայացած պետական գրասենեակը, ստանալու համար իրենց փաստաթուղթերը: Այդ ազգայիններուն կը յանձնարարուի անյապաղ ներկայանալ պետական գրասենեակ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԵՆ

Հ. Մաթեւոսեան իր խօսքին պահուն
(Լուսանկարներ Ա. ԱՊՏԱԼԵԱՆԻ)

Մանուշակ Պետրոսեան

Եուրի Ղազարեան

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի ներկայացուցիչներ՝ Մանուշակ Պետրոսեան, Հրանդ Մաթեւոսեան եւ Եուրի Ղազարեան, երէկ, Անթիլիասի «Կարտրի Թաուըր» պանդոկին մէջ տուին մամլոյ ասուլիս մը, լիբանանահայ մամուլի ճամբով հակիրճ տեղեկութիւններ փոխանցելու համար Հիմնադրամին նպատակներուն եւ աշխատանքին մասին, նաեւ կոչ ուղղելու Լիբանանի հայութեան, որ իր մասնակցութիւնը բերէ ազգային տուրքի դրութեամբ հայրենանուէր եւ Արցախի համար գոյացուելիք նիւթական միջոցներուն:

Հայրենի հիւրերը, Հայաստանի Երգի ու Պարի Անսամպլին հետ միասին Պէյրութ հասած էին Երեքշաբթի օր: Պատուիրակութեան Պէյրութ այցելութեան նպատակն է Լիբանանի հայութեան մասնակցութիւնը ապահովել Ստեփանակերտ - Երեւան - Լոս Անճելըս Մարաթոն հանդանակութեան, որ, ինչպէս ծանօթ է, սկսաւ Կիրակի օր, Ստեփանակերտէն:

Ասուլիսի հրաւէրը ուղղած էր «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Լիբանանի յանձնախումբը:

Հանդիպումին բացումը կատարեց Հայաստանի հաւատարմատարը, որ հայրենի հիւրերը ծանօթացնելէ ետք մեկնեցաւ սրահէն, խօսքը տալով Լիբանանի մարմինի ներկայացուցիչ Շահէ Ահարոնեանի: Վերջիններ հակիրճ կերպով խօսեցաւ հայութեան եւ Արցախի մղած բազմաճիւղ պայքարի մասին, որուն կապակցութեամբ Պուրճ Համուտի հայութիւնը բերէ ազգային միութիւններ բերէ ազգային տուրքի դրութեամբ հայրենանուէր եւ Արցախի համար գոյացուելիք նիւթական միջոցներուն:

2

tapirama
THE LARGEST CARPET CENTER

TAPIRAMA որոշած է այս ամսուան ընթացքին մտնել ամէն տուն բացառիկ պայմաններով

●ԱՌԱՆՑ ԿԱՆԽԱՎՃԱՐԻ
●ԱՌԱՆՑ ՏՈԿՈՍԻ
●10 ԱՄՍՈՒԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր տեսակի պարսկական, չինական եւ եւրոպական գորգերու վրայ, ինչպէս նաեւ մոքէթներու եւ փափիէ փէներու վրայ:

ՊԱՏԱՐՕ – ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ – ԱՆԹԻԼԻԱՍ – ՍԱՐՊԱ – ԹՐԻՓՈԼԻ

ՀՕՄԻ ԸՆԿԵՐՈՒՀԻՆԵՐԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՄԱԿԻ ԿԻՆԵՐՈՒ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ 40ՐԴ ՆԻՍՏԻՆ

ՊՈՍԹԸՆ, ՄԷՍԷՋՈՒՍԷՑ (25 Մարտ).- Հայ Օգնութեան Միութեան ՄԱԿի մօտ ներկայացուցիչ ընկերուհիներ՝ Վալանթին Պերպէրեան եւ Էլիզաբէթ Ամիրեան, բազմաթիւ այլ ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններու ներկայացուցչութիւններու կարգին, մասնակցեցան ՄԱԿի Կիներու Իրավիճակի Յանձնաժողովի 40րդ նիստին: Ժողովը, որ տեղի ունեցաւ ՄԱԿի Նիւ Եորքի կեդրոնատեղիին մէջ, բացուեցաւ Երկուշաբթի, 11 Մարտին եւ իր աշխատանքները ամբողջացուց Ուրբաթ, 22 Մարտին: ՀՕՄի ներկայացուցչութիւնը նրաւիրուած էր իբրեւ գործօն մասնակից անցեալ տարի Փեքինի (Չինաստան) մէջ կայացած Կիներու 4րդ Համաշխարհային Համաճուաքին: Կիներու օր ըստ օրէ տարածուող մասնակցութիւնը ընկերային բազմապիսի խնդիրներու լուծումներ գտնելու միջազգային տարողութեամբ տարուող աշխատանքներուն՝ հայկնոջ եւս կու տայ առիթը Հայաստանի եւ Սփիւռքի մեր ընկերային հարցերուն շինիչ կերպով անդրադառնալու:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒԽԹԱՐ ՓԻԵՌ ԳՈՒԼԱՃԵԱՆ

Յարգոյ հասարակութեան կը յայտնէ, թէ երկուշաբթի, 25 Մարտ 1996ին, կը սկսի իր աշխատանքին, էշրեֆիէ, ժեհթաուի, Հայկազեան Քոլէճէն 100 մեթր վեր: Հեռ. 01-447938 եւ 03-607107:

ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ԳՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

42 ՀԱԶԱՐ ԴԻՄՈՒՄՆԵՐԷՆ ՊԻՏԻ ԲԱՒԱՐԱՐՈՒԻ ՄԻԱՅՆ 320Ը

Բնակարաններու, համագործակցականներու եւ գաղթականներու հարցերու երեսփոխանական յանձնախումբի նախագահ երեսփոխան Փիեռ Հրլու երէկ յայտարարեց, որ քաղաքացիներու բնակարանային պահանջները եւ կառավարութեան յատկացուցած միջոցները բաւական չեն համապատասխաներ իրարու։ Հրլու յայտնեց, որ 1996ի ընթացքին բնակարաններու հարցերու նախարարութիւնը ի վիճակի է բաւարարելու միայն 320 պահանջ, մինչ բնակարանի գնման համար նախարարութեան ներկայացուած դիմումներու թիւը կը հասնի 46 հազարի։

Յանձնախումբին երէկուան նիստէն ետք, Հրլու ըսաւ, որ բնակարանային ծրագիրներու համար կառավարութեան պիւտճէով հաստատուած 12 միլիառ լիր. ոսկին կաթիլ մը մն է ծով կարիքի դիմաց։ Անդրադառնալով բնակեցումի դրամատան ներկայ վիճակին, Հրլու յայտնեց, որ անոր դրամագլուխը յաւելում չէ արձանագրած, իսկ արարական վարկերէ գոյացած պահեստը կը գնահատուի 50 միլիոն տոլարով։

Հրլու կոչ ուղղեց նախարար Ապտէլ Ռահիմ Մրրատի՝ գործակցելու երեսփոխանական յանձնախումբին հետ, լուծում գտնելու համար այս հարցերուն։

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ՀՈԿԻՆԿԼԻՆ ԵՏԲ

ՊՈՒՇ ՄԵԿՆԵՑԱՒ ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ

Աւարտելով Պէյրութ իր կարճատեւ այցելութիւնը, Միացեալ Նահանգներու նախկին նախագահ Ճորճ Պուշ երէկ ցամաքի ճամբով մեկնեցաւ Դամասկոս եւ անկէ վերադարձաւ Միացեալ Նահանգներ։

8

ՆՈՐ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՄՏԱՁՈՂՈՒԹԵԱՆ ՕՐՐԱՆ

Կ'ԸՍԷ ՇԸՀԱՅԷՊ

Երեսփոխան Աբրամ Շրհայէպ երէկ պատասխանեց նոր համալսարաններու արտօնագիրներ շնորհելու վերաբերեալ բարձրագոյն կրթութեան նախարարութեան որոշումը, դիտել տալով, որ անիկա մեծ հարուած պիտի հասցնէ Լիբանանեան Համալսարանին եւ ազգային կրթութեան։

8

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔԻ ՔԱՇՔՇՈՒՔԸ՝ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱԶԴԵՑԻԿ ԿՈՂՄԵՐՈՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ

Կ'ԸՍԷ ՀԱՐՊ

Նախկին նախարար Պութրոս Հարպ երէկ յայտարարեց, որ երեսփոխանական յառաջիկայ ընտրութիւնները տարբեր պէտք է բլլան նախորդէն եւ լիբանանցիներուն առիթ տան ապատօրէն ընտրելու իրենց ներկայացուցիչները խորհրդարանին մէջ։

Մարոնիներու պատրիարք կարտինալ Սֆէյրի հետ տեսակցութենէ մը ետք, Հարպ ըսաւ, որ ընտրական օրէնքին շուրջ ստեղծուած քաշքշուքը ոչինչով կրնայ նպաստել երեսփոխանական թեկնածուներուն եւ ընտրողներուն, աւելցնելով, որ իշխանութեան մէջ ազդեցիկ կողմերը այս ձգձգումին մէջ ընտրական իրենց շահը միայն կը փնտռեն։ Հարպ անընդունելի գտաւ Պրչարրէի եւ Պաթրունի գաւառները Լեռնալիբանանի նահանգին կցելու վերաբերեալ խօսակցութիւնները, դիտել տալով, որ իշխանութիւնները պարտաւոր են ժողովուրդին փաստել, թէ այս կամ այն կարգադրութիւնը կը միտի միայն ամրապնդելու ընտրութիւններու արդարացիութիւնը։

Հարպ ըսաւ, որ խորհրդարանի ընտրութիւնները անխուսափելի են եւ անպայման պէտք է տեղի ունենան, «բացի եթէ իշխանութիւնները որոշած են փոփոխութեան ենթարկել Լիբանանի քաղաքական համակարգը»։ Ան աւելցուց, որ ընտրութիւնները յետաձգելու որեւէ պատճառ չկայ, դիտել տալով, որ ծանր տագնապներ ապրող Իսրայէլի օրինակը ցոյց կու տայ, որ ժողովրդավարութեան կառչած կառավարութիւնները պատրաստ են դիմագրաւելու ամենածանր մարտահրաւէրներն իսկ՝ վրտահելով իրենց ժողովուրդի իմաստութեան։

ԿԱՄԱՅԱԿԱՆ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԸՆԹ ԺԻՊԷՅԼԻ ՄԷՋ

Պրնթ Ժիպէյլէն հաղորդուած տեղեկութիւններու համաձայն, իսրայէլեան ուժերը պաշարումի տակ առած են հարաւային այս աւանը եւ արգելք կը հանդիսանան քաղաքացիներու ելեւմուտին։ Իսրայէլացիք, «Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ի անդամներու գործակցութեամբ, ձերբակալած են գիւղի բնակիչ 50 երիտասարդներ, որոնց ճակատագիրը կը մնայ անյայտ։ Ձերբակալութիւններուն համար որեւէ պատճառաբանութիւն չէ ներկայացուած։ Փակուած կը մնայ նաեւ Պրնթ Ժիպէյլը ապատագրեալ շրջաններուն միացնող Պէյթ Եահունի միակ անցքը։

Գիւղի բնակիչները կոչ ուղղեցին «Ֆինիւլ»ին եւ լիբանանեան իշխանութիւններուն, որպէսզի ձեռնարկեն անհրաժեշտ քայլերու՝ վերջ տալու համար իսրայէլեան ճնշումներուն։

ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԳԻԾԵՐՈՒՆ ԽԱՓԱՆՈՒՄ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒՄ... ՆՈՅՆ ՁԵՒԵՐՈՎ

Կառավարական Քննչական Կեդրոնական Մարմինը երէկ քննութիւն բացաւ հաղորդակցութեանց նախարարութեան եւ «Օժերո» ընկերութեան 6 պաշտօնեաներու դէմ քաղաքացիներու ներկայացուցած բողոքներու շուրջ, ստուգելու համար անոնց հասցէին արձակուած ապօրինի գանձումներու վերաբերեալ ամբաստանութիւնները։

Քաղաքացիներ գրաւոր կերպով բողոքած են, որ հեռաձայնային վնասուած գիծերը նորոգելու դիմաց՝ պաշտօնեաները պահանջած են դրամական ապօրինի վճարումներ։

Նախարարութեան բանբերը յայտարարեց, որ քաղաքացիներէն կը ստացուին բազմաթիւ բողոքներ, ըստ որոնց, նախարարութեան պաշտօնեաներ դիտմամբ վնասներ կը պատճառեն հեռաձայնի գիծերուն եւ ապա, անոնց նորոգութեան համար դրամ կը պահանջեն։

Բանբերը կոչ ուղղեց ժողովուրդին՝ զգուշութիւն ցուցաբերելու այս երեւոյթին հանդէպ եւ անմիջապէս տեղեակ պահել նախարարութիւնը՝ նման դէպքերու պարագային։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սիրելի հայրենակիցներ,

Այսօր Արցախը իր խորհրդարանով, կառավարութեամբ եւ բանակով իրողապէս անկախ հանրապետութիւն մըն է։ Շնորհիւ Արցախի բանակին մղած յաղթական կռիւներուն, մինչեւ 1994 ամրան սկիզբ, պատմական Արցախի գրեթէ ամբողջ տարածութիւնը կ'ազատագրուէր, եւ ապա զինադադարի հաստատումով Լ.Ղ.Հ.ի իշխանութիւնները կը ձեռնարկէին վերականգնումի աշխատանքներուն։

Պատերազմի ժամանակ, Սփիւռքի հայութիւնը Արցախին թիկունք կանգնեցաւ շտապ օգնութեան որոշ չափի օժանդակութիւն տրամադրելով (դեղորայք, սնունդեղէն, հագուստեղէն եւ նման ատաղամարտիկներու ընտանիքներուն պատրաստ գումարներ)։

1994ի ամրան հաստատուած զինադադարէն ետք, սակայն, Արցախի հայութիւնը գտնուեցաւ տնտեսական եւ ընկերային ծանր տագնապի դիմաց. պատերազմը բնաջնջած էր արդէն իսկ սնանկացած համայնավարական գիւղատնտեսութիւնը, բազմաթիւ քաղաքներ եւ գիւղեր աւերուած էին, հազարաւոր ընտանիքներ որբացած, բազմահազար անգործ գաղթականներ, մէկ խօսքով՝ Արցախը պատերազմէն դուրս եկած էր զինուորական յաղթանակով, բայց նաեւ ընկերատնտեսական սարսափելի իրավիճակով։

Պէտք էր վերականգնել գրեթէ ամէն ինչ. համբաւներու նորոգութիւն, քանդուած տուներու, դպրոցներու եւ գործարաններու վերաշինութիւն, գիւղատնտեսական եւ հողագործական նոր ծրագիրներու մշակում եւ գործադրում, էլեկտրականութեան եւ ջուրի ցանցերու նորոգութիւն, ժողովուրդին մօտ բարոյական կորովի բարձրացման աշխատանք, այլ խօսքով՝ անհրաժեշտ էր ապահովել մարդավայել կեանք ապրելու տարրական կարիքները։

Պէտք է հաստատել, որ Արցախի կառավարութիւնը, զինուորական գործողութիւններուն նման, յանդուգն նախաձեռնողը եղաւ վերոյիշեալ վերականգնումի աշխատանքներուն։

Այս ծիրին մէջ, «Ֆրանս - Ղարաբաղ» կազմակերպութիւնը, Լ.Ղ.Հ.ի իշխանութիւններուն արտօնութեամբ, ձեռնարկած է Արցախի հարաւային Առաքիլ եւ Թաշրջանի գիւղերուն վերաշինութեան գործին։

Վերջերս, Արցախի Օժանդակութեան Մարմինը «Ֆրանս - Ղարաբաղ» կազմակերպութենէն ստացաւ Ջորագիւղ եւ Մամաոր գիւղերուն վերականգնումի գործը ստանձնելու առաջարկը։ Մենք սկզբունքային համամտութիւն յայտնեցինք, որովհետեւ կարելի չէր մերժել Արցախը վերահայացնելու նպաստող աշխատանք մը։

Այս մասին առաջիկայ ուղեցիցիք միայն տեղեակ պահել Լիբանանի հայութիւնը, իսկ ծրագիրին մանրամասնութիւնները պիտի հաղորդենք հետագային։

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ...

պայքարին մասին, ընդգրծելով Գորիս - Ստեփանակերտ մայրուղիին ծրագիրին կարեւորութիւնը, նկատի ունենալով, որ Լաչինէն անցնող այդ ճամբան Արցախը վերջնականապէս պիտի կապէ Հայաստանին։ Ան յիշեցուց, որ 24 Մարտէն 27 Մայիս երկարող մարաթոն հանգանակութիւնը արդէն սկսաւ Կիրակի օր, Ստեփանակերտէն, իսկ Լիբանանի հայութիւնը չէր կրնար անմասն մնալ անկէ։

Ապա խօսք առաւ Մանուշակ Պետրոսեան։ Ան յայտնեց, որ 4 տարի առաջ ծնունդ առած այս հիմնադրամը արդէն որոշ ճամբայ կտրած է, ունի ներկայացուցչական հոգարարձուներու խորհուրդ, որուն հովանիին տակ կը գործէ գործադիր վարչութիւնը եւ գործի մարդոց հետ կ'իրագործէ մշակուած ծրագիրները։ Ան յայտնեց, որ հիմնադրամը կապեր ունի միջազգային կազմակերպութեանց, ինչպէս՝ Միջազգային Դրամական Ֆոնտին հետ, որոնք մօտէն կը հետեւին ծրագիրներու մշակման եւ կիրարկման եւ Հայաստանի մէջ գործելու համար այս հիմնադրամին կառոյցը կը նկատեն դիւրին միջոց։ Մ. Պետրոսեան յայտնեց, որ հիմնադրամը ունի երկու գրիխաւոր մտասեւեռում՝ Հայաստանի պետութեան հզօրացումը եւ Արցախի ամրակայումն ու պահպանումը։

Խօսելով հիմնադրամի գործնական աշխատանքներուն մասին, Մ. Պետրոսեան յայտնեց, որ անոր գործունէութեան սկիզբէն իսկ մասնակից եղան Հայաստանն ու Սփիւռքը՝ կուսակցութեանց, յարանուանութեանց եւ բարեսիրական կազմակերպութեանց ճամբով, ինչ որ գրաւական էր որ ազգային տուրքի քարոզչական աշխատանքը պիտի յաջողէր, տրուած բլլալով, որ բոլորին փորձառութիւնները կը մէկտեղուին հոն։ Ան այս առիթով նկատել տուաւ, որ եթէ պիտի խօսինք պարզ լեզուով, յրստակ է որ հայրենասիրութիւնը գոյութիւն ունի բոլորին մօտ, Լիբանանի տեղն ու դերը յստակ են հայապահպանումի աշխատանքին մէջ եւ այժմ, պահն է վաղուան համար գործելու։ Ան այս առիթով շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Լիբանանի, որ 1915ի ջարդերէն ետք առիթ ընծայած է հայութեան, որպէսզի արժանաւոր քաղաքացիները դառնան այս երկրին, ուր հայուն ԵՍր պահպանուած է։ Ան ըսաւ, որ թէեւ իւրաքանչիւր կազմակերպութիւն կարիքներն ու հարցերը, սակայն նուիրումը պէտք է ուղղուի նաեւ Հայաստանի ու Արցախին, գորս պէտք չէ կորսնցնել, մանաւանդ, որ Արցախը այսօր Հայաստանի ու ամբողջ հայութեան համար կը ներկայանայ իրեւ առաջին ճակատ։ Պէտք է գայցումներէն ուղղուիլ դէպի ուղեղ եւ բոլոր կուսակցութիւնները, յարանուանութիւնները եւ բարեսիրական միութիւնները պէտք է միասնականութիւն արտայայտեն այս նպատակին համար։ «Ողորմութիւն կամ օգնութիւն չի պահանջուիր, այլ կը պահանջուի կարելիին մասնակցութիւն, միասնականութիւն՝ նոյն գործին համար», ընդգծեց Մ. Պետրոսեան։ Ան յիշեցուց, որ Կիրակի օր, աւելի քան 60 հազար արցախցիներ, նաեւ ազատամարտիկներ իրենց նիւթական մասնակցութիւնը բերած են մարաթոնին, իւրաքանչիւրը՝ իր կարողութեան համաձայն, բայց «գումարը չէր կարեւորը, այլ մասնակցութիւնը», մանաւանդ, որ արցախցիք իրենց կեանքով եւ արիւնով արդէն իրենց նուիրաբերումը կատարած էին հայրենիքին։ Մ. Պետրոսեան նկատել տուաւ, որ Լիբանանը իր բոլոր կարելիութիւններով չէ մասնակցած այս նախաձեռնութեան եւ յիշեցուց, որ երկրաշարժէն ետք, ամբողջ հայութիւնը ինչպիսի մօտեցումով մասնակցած էր օժանդակութեան։ Ան ըսաւ նաեւ, որ այս բոլորը պիտի չբլլան նախագահին կամ որոշ անձերու համար, այլ Արցախին ու Հայաստանին համար։ Ան իր խօսքը եզրափակեց կոչ ուղղելով մամլոյ ներկայացուցիչներուն, որ ազգային այս տուրքի գաղափարը դարձնեն ընթերցողներուն սեփականութիւն։

Այնուհետեւ խօսք առաւ Հ. Մաթեւոսեան։ ան յայտարարեց, որ Լիբանանի հայութեան հայրենասիրութիւն կարելի չէ սորվեցնել, որովհետեւ անոնք իրենց հայրենասիրութեան ոգին արտայայտած էին ներգաղթին Հայաստան վերադառնալով ու այդ ոգին հոն տարածելով։ Հայրենի գրողը շեշտեց, որ ներկայիս, խաղաղութեան պատերազմ է որ կը մղուի Արցախի մէջ եւ գայն պէտք չէ կորսնցնել որեւէ ձեւով։ Հ. Մաթեւոսեան ըսաւ, որ Արցախի 4.5 հազար քառ. քմ. տարածութեան վրայ Հայաստան ու հայրենիք պիտի ստեղծուի, Հայաստանն ու Արցախը պիտի պահպանուին, իսկ Հայաստանն անփոխարինելի յենարանն է բոլոր գաղութներուն, որոնց գոհարերութեան կը կարօտի։ «Անկախութեան հուչակումէն ետք, երբ հայեր մեծ թիւով Հայաստան սկսան հասնիլ, ունէի այն գգացումը, թէ բոլորը դաշնակցականներ են», ըսաւ Հ. Մաթեւոսեան, որ ծանօթ պայմաններուն ակնարկութիւն ընելէ ետք նկատել տուաւ, որ «նախագահին հետ խուովութեան պատճառով, պէտք չէ հայրենիքէն խրգուելու վիճակ ստեղծուի»։

Արցախի ներկայացուցիչ Եուրի Ղազարեան իր հակիրճ եւ նոյնքան իմաստալից խօսքին մէջ շեշտեց, որ Արցախի ժողովուրդը այսօր կը նկատուի հերոս, որովհետեւ 120 հազարով դէմ դրաւ 7 միլիոնի։ Ան շեշտեց որ այդ հերոսացումը կատարուեցաւ, որովհետեւ Հայաստանը կը գտնուէր Արցախի կողքին։ Ան եւս ընդգծեց միասնութեան կարեւորութիւնն ու անհրաժեշտութիւնը եւ յիշեցուց, որ 24 Մարտին, Ստեփանակերտի մէջ այդ միասնութիւնը գտաւ իր առաջին արտայայտութիւնը։

Հարցումներու պատասխանելով, Մ. Պետրոսեան յաւելեալ լուսաբանութիւններ տուաւ հիմնադրամի գործունէութեան ձեւին եւ Հայաստանի ու Սփիւռքի ներկայացուցիչներուն դերակատարութեան մասին։ Ան ըսաւ, որ նախագահը կամ վարչապետը առանձինն որոշումներ չեն կրնար տալ, որովհետեւ հոգարարձուներու խորհուրդը իր որոշումները կու տայ 2/3րդ մեծամասնութեան քուէով։ Իսկ խօսելով ծրագիրներու բնոյթին մասին, ան ըսաւ, որ կան շինարարական, մշակութային, գոհուածներու կամ հաշմանդամներու ընտանիքներու օժանդակութեան, արուեստագէտներու աջակցութեան եւ այլ նմանօրինակ ծրագիրներ։

Մրագիրներու եւ պիտճէական նախահաշիւներու մասին հարցումի մը՝ Մ. Պետրոսեան պատասխանեց ըսելով, որ միայն Արցախի պարագային, կարիք կայ 10 միլիառ տոլարի, սակայն նաեւ աւելցուց, որ իրենք գումարներու մասին չեն ուզեր խօսիլ, այլ կարեւորը՝ բոլորին մասնակցութեան կոչին փոխանցումն է։

«ԱՐՑԱԽՑԻՔ ՉԵՆ ԿՐՆԱՐ...

չէ գտնուի, անվտանգութեան հարցը պէտք է վճռուի Ղարաբաղի ժողովուրդին կողմէ, վերջապէս, Ղարաբաղ չի կրնար ընդունիլ մեկուսացած տարածք բլլալու վիճակ։ Ան բացատրած է, որ այս եզրակացութիւնները արդիւնք են Ագրպէյճանի հետ պատմական փորձառութեան։ Ան նաեւ կ'անդրադառնայ Քրայինայի վիճակուած ճակատագիրին, երբ միջազգային երաշխիքները բաւարար չեղան այդ շրջանի սերպ բնակչութեան պահպանումին։ Ա. Գրիգորեան կը նշէ, որ 1988էն ասդին, Ղարաբաղի մէջ նոր սերունդ մը հասած է, որ ապրած է Ագրպէյճանի իրողապէս անջատուած բլլալու պայմաններուն մէջ եւ երբեք ինքզինք չի տեսներ Ագրպէյճանի կազմին մէջ, հետեւաբար, «Ուաշինկթըն Թայմզ»ի պրնդումը հիմք չունի։

Հարցազրուցելով Տէյթրնի տարագին մասին, Ա. Գրիգորեան կ'ըսէ, որ անիկա որոշ չափով ընդունելի է, որովհետեւ Ղարաբաղի համար վերոյիշեալ սկզբունքները որոշ չափով կը համապատասխանեն անոր, սակայն նաեւ կը յիշատակէ Սարաեւոյի պարագան, ուր սերպերու ապահովութիւնը չէր երաշխաւորուած եւ, հետեւաբար, սերպերը լքեցին քաղաքը անապահով պայմանով...

ՊՈՒՇԻ ՅՈՅԺ ՏՐՈՒԱԾ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՄՄԱՐ ԵՒ ԱՄԻՆ ԽԻՍՏ ԲԱՌԵՐՈՎ ՔՆՆԱԴԱՏԵՑԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Երեսփոխան Ալի Ամմար «ողբերգա - կատակերգութիւն» որակեց Պաապտայի պալատին մէջ Միացեալ Նահանգներու Նախկին Նախագահ Ճորճ Պուշի պատուին տրուած ճաշկերոյթ - խրախճանքը եւ կոչ ուղղեց լիբանանցի պետական պատասխանատուներուն վերադառնալու իրենց խիղճերուն՝ գգալու համար այդ «տխուր թատերգութեան» ի տես լիբանանցիներու ապրած յուսախարութիւնն ու գայրոյթը։

Ամմար ըսաւ, որ նախագահական պալատի «ֆոյքրային երեկոյթը» անարգանք մըն էր Լիբանանի հանդէպ՝ պետական դեկավարներով եւ սովորական քաղաքացիներով հանդերձ։ Ան կարմանք յայտնեց, որ ճաշկերոյթի մասնակիցները ժպիտներով պատասխանած են Պուշի բացայայտօրէն կատարած հեգնական արտայայտութիւններուն։ Մինչ այդ հեգնանքի թիրախը ամբողջ Լիբանանն էր ու գայն Պաապտայի պալատին մէջ ներկայացնողները։

Ամմար ըսաւ, որ Պուշի ընդունելութիւնը ցոյց տուաւ, որ «ժողովուրդն ու դեկավարները կը գտնուին տարբեր հովիտներու մէջ» եւ աւելցուց, որ Պաապտայի ճաշկերոյթի մասնակիցները փաստեցին, որ ժողովուրդի արցունքն ու արիւնը տեղ չունին իրենց սիրտերուն մէջ, որոնք գրաւուած են «Անապատի Փոթորիկի հերոսի հմայքով»։

Երեսփոխան Մոհամէտ Հասան Ամին, իր հերթին, «ազգային ամօթի օր» որակեց Պուշի ընդունելութիւնը Պաապտայի պալատին մէջ։ Ան Պուշի Պէյրութ ներկայութիւնը համեմատեց մոնկոլներու Հուլաքու առաջնորդին կողմէ Պաղտատը գրաւելուն հետ, երբ արար խալիֆան ծայրայեղ ինքնանուաստացումով դիմաւորեց յաղթական մոնկոլը։

Ամին ըսաւ, որ արարերէն լեզուին մէջ գոյութիւն չունին անհրաժեշտ բառեր՝ յաւապէս որակելու համար այն, ինչ որ պատահեցաւ Պաապտայի պալատին մէջ։ Ան աւելցուց, որ Պուշի այցելութիւնը խարան մը պիտի մնայ Լիբանանի ճակատին վրայ դաջուած եւ վաղուան սերունդները ամօթ պիտի գգան այս «վատոգի հիւրին» շնորհուած քծնանքներուն համար։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տիկին Լաթիֆէ (Ազնիւ) Սարգիսեան, տէր եւ տիկին Սուրէն Սարգիսեան, տէր եւ տիկին Վազգէն Թերզեան, տէր եւ տիկին Հրայր Սարգիսեան եւ տէր եւ տիկին Գուրգէն Սարգիսեան շնորհակալութիւն կը յայտնեն պաշտօնական եւ կրօնական անձնաւորութեանց, ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց, որոնք անձամբ եւ թղթակցութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն, հօր եւ հարազատին՝ ՄԿՐՏԻՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ մահուան սուգին։

ԱՅՆՃԱՐԻ ՄՈՒՍԱ ԼԵՐԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ՖՈՆՏԻՆ

●Թադէոս Պագալեանի մահուան առիթով.
Տէր եւ տիկին Կարպիս Միսեեան 100$

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՄԲ

Ապրիլ 13էն 20, տնտեսական պատուիրակութիւն մը Գերմանիա պիտի այցելէ. անոր մաս կը կազմեն Հայաստանի գինիի պատրաստութեան, պրտուղներու վերամշակման, սնունդի արդիւնաբերութեան, գիւղատնտեսական մեքենաներու արտադրութեան եւ պետական ձեռնարկութիւններու ներկայացուցիչներ:

Պատուիրակութեան անդամները պիտի այցելեն գերմանական գործարաններն ու ձեռնարկութիւնները եւ պիտի ծանօթանան անոնց աշխատանքին եւ արհեստագիտութեան:

Հանդիպումի ընթացքին անոնք պիտի որոշեն երկու երկիրներու ձեռնարկութիւններու փոխադարձ գործակցութեան կարելիութիւններ, ինչպէս նաեւ՝ անոնց միջեւ պայմանագիրներ կնքելու, արտադրանքի արտածման եւ ներածման հետ կապուած խնդիրներ:

Վերջերս Հայաստան այցելեց Գերմանիոյ Արտաքին Տնտեսական Խորհրդատուական Ընկերութեան նախագահ Քրիսթիան Լինտենաու: Ան յայտնեց, որ հայ ձեռնարկատէրերու Գերմանիա այցելութիւնը կազմակերպած եւ ֆինանսաւորած է Գերմանիոյ Դաշնակցային Հանրապետութեան տնտեսութեան նախարարութիւնը, որ անցեալ տարուան Յունիսին գերմանացի ձեռնարկատէրերու եւ գործարարներու 25 հոգինոց պատուիրակութիւն մը դրկած էր Հայաստան, ծանօթանալու համար երկրի տնտեսական եւ արդիւնաբերական ձեռնարկութիւններու գործակցութեան եւ ներդրումներու համար առկայ պայմաններու հրնարաւորութիւններուն:

Ան հաղորդեց, որ հայկական կողմի փոխադարձ այցելութիւնը փաստօրէն արդիւնքն է գերմանական պատուիրակութեան դրական տպաւորութիւններուն: Իսկ պատուիրակութեան դեկավար, տնտեսութեան նախարարութեան Կովկասի բաժանմունքի դեկավար դոկտ. Լուկաս յայտնեց, որ Հայաստանի մէջ կը տիրէ արեւմտեան ձեռնարկութիւններու գործակցութեան եւ ներդրումներու համար բարենպաստ մթնոլորտ:

Ք. Լինտենաու նշեց, որ Գերմանիոյ մէջ օրըստօրէ սկսած են աճիլ Հայաստանի նկատմամբ հետաքրքրութիւնները: Արտաքին տնտեսական խորհրդատուական ընկերութեան հարցերէն մէկն է բագմակողմանի տեղեկութիւններ տրամադրել Գերմանիոյ գործարարշրջանակներուն, Հայաստանի եւ նախկին Խորհրդային միւս հանրապետութիւններու տնտեսութիւններու մասին:

Անցեալ տարի Գերմանիոյ մէջ յոյս տեսած «Հայաստանի Հանրապետութեան Տնտեսութիւն» գիրքը այս տարի եւս պիտի հրատարակուի ԱՏԽԸի կողմէ Հայաստանի տնտեսութեան Նախարարի օժանդակութեամբ: Նման գիրքեր տպագրուած են նաեւ Մակեդոնիոյ, Էստոնիոյ եւ Վրաստանի վերաբերեալ:

Ք. Լինտենաու նշեց, որ իրենց ընկերութիւնը սկրսած է իրականացնել նաեւ Հայաստանի կարգ մը ձեռնարկութիւններու օգնութեան ծրագիրներ: Ներկայիս կը քննարկուի Հայաստանի մէջ ընկերութեան մնայուն ներկայացուցչութիւն հիմնելու հարցը, ինչ որ առիթ պիտի տայ աւելի աշխուժացնելու Գերմանիոյ եւ Հայաստանի միջեւ տնտեսական կապերը:

Նշենք, որ Արտաքին Տնտեսական Խորհրդատուական Ընկերութիւնը հիմնադրուած է 1988ին: Անոր նպատակն է ուսումնասիրել Արեւելեան Եւրոպայի եւ Ա.Պ.Հ. երկիրներու տնտեսութիւնները վիճակը եւ բոլոր տուեալները հրապարակել յատուկ շրջարերականներու եւ գիրքերու մէջ: Ասկէ բացի, ընկերութիւնը կը կազմակերպէ եւ կ'իրականացնէ Արեւելեան Եւրոպայի գարգացնող երկիրներու համար յատուկ ծրագիրներ, ինչպէս նաեւ՝ մասնագիտական խորհրդաժողովներ, ապրանքներու ցուցահանդէսներ, վերապատրաստման դասընթացքներ եւայլն:

ԱՏԽԸ նման ծրագիրներ կ'իրականացնէ նաեւ Վրաստանի, Ադրպէյճանի, Ուզբեքիոյ եւ Ռուսիոյ մէջ:

ԱՐԳԵԼՔ ՊԻՏԻ ՀԱՆԴԻՍԱՆԱՆՔ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԹԱՓԱՆՑՈՒՄԻՆ

Կ'ԸՍԷ ԱՐԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի գիտութեան, կրթութեան եւ երիտասարդութեան հարցերու մնայուն յանձնախումբի նախագահի տեղակալ Արա Մանուկեան ազգային փոքրամասնութիւններու իրաւունքներուն նուիրուած խորհրդաժողովի մը ընթացքին յայտարարեց, որ Հայաստանի մէջ ապրող ազգային փոքրամասնութիւններուն կարգ մը ներկայացուցիչներ կը փորձեն կիրարկել Ռուսաստանի համայնավարներուն քաղաքականութիւնը, նախկին Խորհրդային Միութեան վերականգնումին համար:

Ան յայտնեց, որ կառավարութիւնը ամէն ձեւով արգելք պիտի հանդիսանայ համայնավարական գաղափարներու Հայաստան ներթափանցումին, որովհետեւ անոնք կրնան բարդացնել հայեւոռուսական յարաբերութիւնները:

Հայաստանի ազգային փոքրամասնութիւններու միութեան նախագահ Վլատիմիր Զատոեւ, իր կարգին, հաղորդեց, որ միութեան հիմնական խնդիրներէն մէկը հանրապետութեան մէջ ներքին քաղաքական իրավիճակին կայունացումն է: Միութեան ներկայացուցիչները մտադիր չեն ենթարկուելու սադրանքներու, եւ անոնք պիտի նպաստեն երկրին մէջ ժողովրդավարութեան գործընթացին:

ՖՐԱՆՍԱ – ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՆԹ ՔԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ ԲԱՑՈՒԵՑԱՒ

Ֆրանսայի Նանթ Մաղաքի Տոպրէ բանկարանի սրահներուն մէջ բացուեցաւ «Հայաստանը իր ակունքներէն մինչեւ Վրդ դար» ցուցահանդէսը, կազմակերպուած Ֆրանսայի արտաքին գործոց եւ մշակոյթի նախարարութիւններուն:

Բացման պաշտօնական հանդիսութեան խօսք առաւ ծերակուտական եւ վարչական խորհուրդի նախագահ Տիժուան, որ բաւական բէ. ցուցահանդէսը ունի պատմամշակութային մեծ նշանակութիւն: Իր պատասխան խօսքին մէջ վարչապետ Հրանդ Բագրատեան յայտնեց, որ այս ցուցահանդէսին կազմակերպումը ֆրանսական եւ հայկական յարաբերութիւններու լաւագոյն փաստն է:

Ցուցահանդէսին հանդիսութեան կը հրաւիրուին Հայաստանի բանկարաններէն բերուած շուրջ 270 ոսկեայ, արծաթեայ, պրոնզեայ եւ կաւէ նմոյշներ, որոնք կը ներկայացնեն Հայաստանի նախաքրիստոնէական շրջանը: Նմոյշներ տրամադրած են Լուվրը ինչպէս նաեւ՝ բրիտանական եւ գերմանական բանկարաններ:

Ցուցահանդէսը բաց պիտի մնայ մինչեւ 15 Սեպտեմբեր: Այս առիթով պիտի պատրաստուի գունաւոր նկարներով հատոր մը, հայ եւ օտար մասնագէտներու հեղինակութեամբ:

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԱԹԵՐԹԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ԹԻՒԸ ԲԱՐՁՐԱՑԱԾ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան «Արցախմամուլ» գործակալութեան տուեալներուն համաձայն, 1995ին բարձրացած է թերթերու եւ ամսագիրներու բաժանորդներուն թիւը:

Գործակալութեան տնօրէն Գ. Ներսիսեան յայտնեց, որ հարիւր բաժանորդներ (1994ին՝ 50 բաժանորդ) բաժանորդագրուած 70 տարբեր թերթերու եւ ամսագիրներու (1994ին 50 թերթ եւ ամսագիր):

Ներսիսեանի համաձայն, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մէջ ամէնէն շատ կը կարդացուի «Լ.Ղ. Հանրապետութիւն», «Ն.Կ. Ռեսփուպլիքա», «Մարտիկ», ինչպէս նաեւ՝ «Հայաստանի Հանրապետութիւն», «Ռեսփուպլիքա Արմենիա» եւ «Գոլոս Արմենիի» թերթերը:

ԳՐԵՑԷ'Ք

Գէորգ Մարաշլեանին, Յովիկ Նուպարեանին եւ Բաֆֆի Թիլիզեանին

Հասցէ. c/o Etablissement Archambault
242 Montee Gagnon St. Anne Des Plaines
QUEBEC, JON 1HO – CANADA

ԱԿՆԱՐԿ

ՀԱՅ ԳՐՈՂԸ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՍՓԻՒՌՔԻ ՄԷՋ

Խորհրդային ամբողջատիրական իշխանութեան փլուզումը պատճառ դարձաւ մշակութային կեանքի վերիվայրումին, խախտումին: Դժգոհ են արուեստի աշխարհի ծառայողները, դժգոհ են մշակութային բոլոր ասպարէզներու ներկայացուցիչները, կամ գրեթէ... Խորհրդային կարգերու 70 տարիներու ընթացքին ստեղծուած իանդաւառութիւնը, յարգանքը, մեծարանքը, ընդունելութիւնը չկան ներկայիս. գրողներու գիրքերը չեն նրատարակուիր նախկին թափով: Բաղդատական մը ընել անիմաստ պիտի ըլլար: Անցեալի ու ներկայի օրերը կը տարբերին իրարմէ: Անկախութեան տիրացած պետութիւնը կարելիութիւններ չունի նուիրաւորելու արուեստն ու արուեստագէտը, մշակոյթն ու մշակոյթի մարդը: Ու եթէ տեղ-տեղ կը յայտնուին արուեստն ու մշակոյթը ոտքի պահելու ճիգեր, նախաձեռնութիւններ, անբաւարար են. ծովուն մէջ ինկած կաթիլ մը՝ հազիւ:

Ինչո՞ւ այսպէս եղաւ, հարց կու տայ հայ մարդը այսօր Հայաստանի թէ Սփիւռքի մէջ: Եղաւ, որովհետեւ 70 տարիներ ապրեցանք բոլորովին տարբեր կառոյց ունեցող, տարբեր բնոյթի կեանք մը: Խորհրդային իշխանութիւնը քաջալերեց արուեստագէտը. 15 հանրապետութիւններ իրարու հետ մօտէն շփման մէջ էին, «հիւրախաղերու» կամ «գործուղման» նախաձեռնութիւններ կ'ունենային փոխադարձաբար: Երաժիշտներ, երգողներ, նուագողներ, պարողներ, գեղանկարիչներ, գրականագէտներ, գրողներ կը հրաւիրուէին Խորհրդային Միութեան երկիրները, նաեւ՝ Արեւելեան Եւրոպա, Պալքանեան երկիրներ, ուր կը տիրէր նմանօրինակ վարչակարգ:

Այդ օրերուն եւս կային անտեսուած արուեստագէտներ, գրագէտներ, բանաստեղծներ, որոնք կը նկատուէին այլախոհ եւ անբաղձալի տարրեր: Անոնցմով հետաքրքրուողներ չէին ըլլար: Անոնց ստեղծագործութիւնները ի պատուի չէին, տասնամեակներ կ'անցնէին ու հազիւ հատորմ մը այդ հեղինակէն, կամ՝ անոնք սիրուած տարրեր չէին ըլլար, որպէսզի արտասահման համբորդէին իբրեւ շեփորահարը խորհրդային իշխանութիւններու կարգուսարքին:

Արուեստի աշխարհին մէջ տեղ գրաւած բեմադրիչը կամ դերասանը ունէր իր պատուոյ տեղը ու կը հրաւիրուէր արտասահման: Անոնք արտօնութիւն կը ստանային դիւրութեամբ: Ձկուն նկարագրով տիպարներ թոյլտուութիւն կը ստանային, յարգելի անձնաւորութիւններ կը դառնային: Անոնց գործերը կը թարգմանուէին (գրողներու պարագային), իսկ բեմի սպասարկուները յաճախ կը համբորդէին, մեծ վարկ ապահովելով՝ սովետական կարգերուն, իբրեւ արուեստի ծաղկումի եւ արուեստագէտներուն կեանքը բարելաւող հոգատար իշխանութիւն:

Արուեստագէտները շատ գոհ էին եւ ուրախ: Դժգոհները, պ.կային՝ «ճշուշշ», վերեւ նշուած պատճառներով:

Խօսելով Հայաստանի արուեստագէտներու հանդէպ ցուցաբերուած հոգատարութեան մասին, չմոռնանք նշելու, թէ Մաղկանոցի եւ հայրենական այլ հովասուն ու գեղատեսիլ վայրերու մէջ կային հանգստեան տուներ. ստեղծագործութեան տուներ, ուր կը հանգստանային արուեստագէտները եւ կը ստեղծագործէին: Մէկ խօսքով իշխանական կեանք մը ունէին: Արուեստագէտը կ'ապրէր միայն իր արուեստով, իր գրիչով: Այլ տեսակի պաշտօն կամ աշխատանք չէր կատարեր օրապահիկը ապահովելու համար:

Այսօր սակայն պատկերը փոխուած է հիմնովին:

Հայաստանէն ստացուած լուրերը, ականատեսներու վկայութիւնները պարզ են ու յստակ:

Ներկայիս ոչ միայն գրողներու գիրքերը չեն հրատարակուիր, այլեւ անոնք չունին իրենց հանգստեան տուները, ստեղծագործելու խաղաղ անկիւնները, որովհետեւ բոլոր ՀԱՆԳՍՏԱՐԱՆՆԵՐԸ յատկացուած են գբօսաշրջիկական նպատակներու, վերածուած են հիւրանոց-պանդոկներու, ուրկէ եկամուտ կը ստացուի: Նոր իշխանութիւնը նոր ձեւեր որոնելու իրաւունք ունի, եկամուտի աղբիւրներ կ'որոնէ, այդ իր ծրագրած տնտեսական մարզը աշխուժացնելու ձեւերէն մէկն է գուցէ, ըստ օրուան ստիպողութեան:

***

Այս անկիւնէն դիտած, նկատի առած ստեղծուած մեծ փոփոխութիւնը հին ու նոր կարգերու միջեւ, դժգոհ արուեստագէտները անմխիթար են: Կարելիութիւն ունեցողները կ'անցնին արտասահման. Միջին Արեւելք, Եւրոպա եւ Ամերիկա-Քանատա կամ միւսները Աւստրալիա: Միջոցներէ զուրկ եղողները անյոյս են, ըստ վկայութիւններու: Ոչ միայն անյոյս, այլեւ թշուառութեան մէջ կ'ապրին, նոյնիսկ կարօտ՝ հացի... Այս է ներկայի դժբախտութիւնը: Պետութիւն կայ, բայց տակաւին կարելի չէ եղած հին օրերու նման պետութեան նեցուկը վայելել...

Խորհրդային Հայաստանի եօթանասուն տարիներու ընթացքին բազմաթիւ գրողներու ստեղծագործութիւնները (որակաւոր թէ անորակ) լոյս տեսան: Հայաստանի մէջ ընթերցանութիւնը զարգացաւ: Նոր լոյս տեսած գիրքեր թարմ հացի պէս իլուեցան: Հեղինակաւոր անուններ համբաւի տիրացան. անոնցմէ շատեր հեռացած են այս աշխարհէն: Սփիւռքահայ ընթերցողն ալ ջերմացաւ հայրենի վաստակաւոր հեղինակներու գործերը կարդալով:

***

1945 թուականէն ետք ծնած գրողներ, արուեստագէտներ այսօր կ'ապրին ներկայ անորոշ վիճակին մէջ: Անոնք հազիւ հանաչում գտած՝ արդէն փոխուեցաւ իրավիճակը: Կ'ըսեն, թէ թուլցած է ստեղծագործական թափը, որովհետեւ գիրքեր չեն տպուիր, կամ՝ շատ քիչ համեմատութեամբ:

Խորհրդահայ գրողը իր կեանքը ապահովելու հիմնական աշխատանք չունի: Հոս հարկ է վկայութեան բերել սփիւռքահայ գրողը, որ թէ օրապահիկ հայթայթողն է եւ թէ ստեղծագործողը, ապա՝ իր երկերը լոյս ընծայելու տագնապը ապրողը: Սփիւռքահայ գրողը պետութիւն չունի իր թիկունքին, հետեւաբար ա՛ն եւս ունի իր դժուարութիւնները:

Հայաստանցի գրողը ընտելացած չըլլալով «երկրորդ աշխատանքի», ինքզինքը կը գտնէ անելի մը դիմաց: Իբրեւ պետական կառոյց եւ վարչակարգ ունեցող երկրի քաղաքացի, չի նմանիր իրմէ աւելի տագնապներու մատնուած սփիւռքահայ գրողին:

Հայրենի գրողները կարիք չունին մեր խորհուրդին. ունին հասունութիւն եւ կենսաձեւի որոշ փորձառութիւն: Հետեւաբար ինքնալքումը ներելի չէ:

***

Հայրենի նոր ու նորագոյն սերուն դի գրողները ճիշդ է թէ դժուարութեան մատնուած են, բայց այնքան ալ ողբերգական չէ անոնց վիճակը, որովհետեւ գաղութներէն ձեռք երկարողներ եւ օգնողներ ունին. Սփիւռքահայ գրողը նոյնքան «օգնականներ» չունի. անկե դժ ըլլանք...

***

Հայաստանի այսօր կը հաշուէ տաղանդաւոր եւ շնորհալի գրագէտներ ու բանաստեղծներ. արձակագիրներ՝ Մկրտիչ Սարգսեան, Բաղիշ Յովսէփեան, Ռուբէն Յովսէփեան, Գէորգ Արշակեան, Զօրայր Խալափեան, Պերճ Զէյթունցեան, Հրանդ Մաթեւոսեան, Ալեքսան Մեխակեան, Վահանգն Գրիգորեան, Վահանգն Մուղնեցեան, Վահէ Պօղոսեան, Ռոլանտ Շառոյեան, Վրէժ Իսրայէլեան, Ալվարդ Պետրոսեան եւ Հեերիկ Էդոյեան:

Բանաստեղծներ՝ Դաւիթ Յովհաննէս, Անանիտ Պարսամեան, Վիոլէթ Գրիգորեան եւ ուրիշներ:

Արցախ ունի իր շնորհալի բանաստեղծները, որոնք առանձին գիրքերով արտայայտուեցան վերջին քանի մը տարիներու ընթացքին:

***

Մեր այս ակնարկով կ'ուզենք մեր կարգին վկայել, թէ սփիւռքահայ գրողը նոյնքան դժուարին պայմաններու մէջ կը ստեղծագործէ, եւ երբ իր երկերէն մէկը լոյս տեսնէ, այդ կը նկատէ «սիրագործութիւն»:

Հայրենի մեր գրողները պէտք է պատրաստուին հոգեմտաւոր կազմաւորումով. նոր պայմաններու եւ միջոցներու մասին մտածեն, լծուին աշխոյժ աշխատանքի, առանց յուսահատելու: Անոնցմէ շատեր ստացան քաջալերանքը արտաշխարհի զանազան հաստատութիւններու, հիմնարկներու, մշակութային միութեանց, ինչպէս՝ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւնը, Համազգային Մշակութային Միութիւնը, Հ.Բ.Ը. Միութիւնը, Միացեալ Նահանգներու առաջնորդարանները եւ անհատ ազգայիներ:

Այս երեւոյթը պարզելով՝ չմոռնանք յիշելու, որ հայաստանցի գրողները յաճախ արժանացած են ու կ'արժանանան մեծարանքներու, գնահատներու, յոբելենական հանդիսութեան, ծննդեան «ամեակ»ներու: Եթէ բաղդատենք Հայաստանի եւ Սփիւռքի գրողի վիճակը, ստեղծագործական եւ հրատարակութեան կարելիութիւններով, կը կարծենք, որ հայրենի գրողը «մատ մը» բարձր կը մնայ սփիւռքահայ գրողէն...

Հայաստանցի գրողը արժանաւոր կերպով պատուուած է ամէն տեղ. սփիւռքահայ գրողներ կան, որոնք տակաւին Հայաստանը չեն տեսած, ոչ ալ իրենց անունը լսուած է հոն...

Աւարտենք մեր ակնարկը՝ մէջբերելով բանաստեղծին յուսատու պատգամը. հայ գրողին. նպատակը տկարութիւն պէտք չէ հանէնայ...

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՀԱՒԱՔՈՅԹ ՄԸ ԽԱՆԱՄԻՐԵԱՆ ՔՈԼԷՋԻ ՄԷՋ

Սուրէն Խանամիրեան Ազգային Քոլէճի Մանկապարտէզի Տիկնանց Յանձնախումբը Երեքշաբթի, 12 Մարտ 1996ին, վարժարանի սրահին մէջ կազմակերպեց նախաճաշի հաւաքոյթ մը, որ իր տեսակին մէջ իւրայատուկ էր ու բնոյթը՝ դաստիարակչական:

Նախաճաշին հրաւիրուած էին բացառաբար վարժարանի ծնողները: Բացման խօսքը կատարեց տիկին Այիս Մայաճեան, որ բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, յիշեցուց Տիկնանց Յանձնախումբի գործին կարեւորութիւնը եւ կոչ ուղղեց, որ այդ ճամբով ծնողները գօրավիգ կանգնին դպրոցին, թէ՝ բարոյական եւ թէ նիւթական իմաստով:

Ապա, հրաւիրուեցաւ վարժարանի ընկերային հարցերու պատասխանատու հոգերան օրդ. Մայտա Սարգիսեան, որ ծնողներուն ներկայացուց «Յարաբերութիւնը երեխային եւ ընտանիքին միջեւ» նիւթը: Դասախօսը գանագան օրինակներով ներկայացուց երեխաներու դժուարութիւնները տուընները (ծնութիւն, խաղալ, դպրոցի փոփոխութիւն, հօր եւ մօր հարցեր, նախանձ, խտրութեան զգացում, վախ) եւ այդ գծով ծնողքի դերակատարութիւնը ու ընելիքը: Հարցադրումներու ընդմէջէն, օրդ. Սարգիսեան ներկայ ծնողները մասնակից դարձուց ներկայացուած հարցին ու իր խօսքը եզրափակեց ըսելով. «Մանկութիւնը առաջին վիճակն է մարդ էակին: Ան իր ձեւերը ունի տեսնելու, մտածելու եւ զգալու: Պէտք է յիշել մեր մանկութիւնը, որ հիմը եղաւ մեր չափահասութեան: Անհրաժեշտ է քաջալերել մանուկները, բացատրելով իրական կեանքին նշանակութիւնը խուսափելու համար ապագային ստեղծուելիք հաւանական բացէն իրենց աշխարհին եւ երեւակայութեան միջեւ»:

Դասախօսութենէն ետք, Տիկնանց Յանձնախումբի տիկինները ներկայացուցին պահքի եւ գատկական յատուկ ուտելիքներու չափերը, որոնք նաեւ ներկաներուն բաշխուեցան գրաւոր կերպով:

Ապա, ներկաներուն բացատրուեցաւ տան ոչ-պիտանի առարկաները օգտագործելու կարելիութիւնները՝ ձեռային աշխատանքի ճամբով: Իրենց տրամադրուեցան գանագան իրեղէններ (ծառի ճիւղ, կտաւ, շիշ, հաւկիթ), եւ տեղւոյն վրայ, տիկիններուն պատրաստեցին Զատկուան ծառ մը ու կայն իրրեւ յիշատակ իրենց հետ տարին:

Ձեռնարկը յաջողութեամբ պսակուեցաւ մանաւանդ երբ կարելի եղաւ հաճելին միացնել օգտակարին հետ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Հայաստանի «Իրաւունք» թերթը շաբաթական կիրակին հրատարակած է խորհրդարանի նախկին անդամ ընկ. Կիմ Բալայեանի հետ հարցազրոյց մը, որ, Բալայեանի իսկ հաստատումով, իբրեւ անձնական կարծիք, ըստ բաւականի խորաթափանց վերլուծումի կ'ենթարկէ Հայաստանի կտրած հանգրուանները, իշխանութիւններուն քայլերուն դրդապատճառները եւ Հ.Յ.Դ.ի հետ յարաբերութեան տուեալները:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ՝ ԸՆԹԱՑՔԻ ՄԸ ԲՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆԸ

Կ'ԸՍԷ ԿԻՄ ԲԱԼԱՅԵԱՆ

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Ինչպէս Լէ դիտում Ազգային ժողովի բնաւորութիւններուն մեր նկատմամբ կատարուած խեղաթիւրումներ: Դրա հետ մէկտեղ անօրինականութիւն կարելի է դիտել նաեւ Հ.Յ.Դ.ի կասեցման հետ կապուած հարցը: 6 ամիսը լրացել էր 1995ի Յուլիսի 13ին, որից յետոյ պարզ չէ կուսակցութեան կարգավիճակը...

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Հ.Յ.Դ. կասեցումը անսպասելի չէր: Դաշնակցութեան հեղինակութիւնը շատ աւելի բարձր էր, քան միւս ընդդիմադիր կուսակցութիւններինը եւ իշխող Հ.Հ.Շ.ինը: Այդ իսկ առումով գարմանալի չէ, որ պիտի փորձ արուէր ընտրութիւնների նախօրեակին թոյլ չտալ Հ.Յ.Դ.ի մասնակցութիւնը: Կասեցումը հիմնականում կապուած է Ղարաբաղեան հարցի ընթացքի հետ: Իշխանութիւնների եւ նրանց արեւմտեան հովանաւորների համար ակնյայտ էր, որ Հ.Յ.Դ.ն մեծագոյն խոչընդոտն էր տարբեր ճնշումների միջոցով Ղարաբաղը Ադրբէջանի կազմի մէջ վերադարձնելու փորձերին: Իսկ քանի որ իշխանութիւնները որդեգրել էին հէնց այդ քաղաքականութիւնը՝ Հ.Յ.Դ. գործունէութիւնը արդէն անընդունելի էր: Հետեւաբար, Հ.Յ.Դ.ի իրաւաբանական կասեցումը եւ նրա գործունէութեան սահմանափակումը իշխանութիւնների թիւ 1 խնդիրն էր: Յիշենք թէկուզ, թէ ինչպէս Բաֆֆի Յովհաննիսեանն ազատուեց արտգործնախարարի պաշտօնից: Տեմիրէլը թուրքական թերթերում շնորհակալութիւն էր յայտնել Լ. Տէր Պետրոսեանին, Սթամպուլում ցեղասպանութեան մասին խօսող արտգործնախարարին պաշտօնից ազատելու համար: Եւ եթէ դրանից յետոյ Լ. Տէր Պետրոսեանի երդիքը ցեղասպանութեան 80ամեակին նուիրուած գիտաժողովին, որտեղ նա յայտարարեց, որ կողմնակից է Թուրքիայի հետ բարիդրացիական յարաբերութիւններին, ցեղասպանութեան անտեսման միջոցով, ապա պարզ է դառնում, որ Հ.Յ.Դ.ն այդ քաղաքականութեան ճանապարհին մեծագոյն խոչընդոտն էր, եւ պէտք էր ձերբազատուել նրանից: Այդ է պատճառը, որ ոտնահարուեցին ինչպէս բարոյական, այնպէս էլ իրաւական բոլոր նորմերը: Ես անձամբ ներկայ էի Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Գրասենեակի խուզարկութեանը, եւ ընթացքում թոյլ տուած ապօրինութիւնների նմանը որեւէ այլ տեղ չեմ տեսել: Ըստ օրէնքի, խուզարկութեանը ներկայ բոլոր անձանց դիտողութիւնները պէտք է մտցուեն արձանագրութեան մէջ: Իմ դիտողութիւնները չարձանագրուեցին, եւ եթէ չի կատարուում խորհրդարանի իրաւական յանձնաժողովի նախագահի օրինական պահանջն անդամ, ապա ի՞նչ խօսք կարող է լինել շարքային քաղաքացիների իրաւունքների յարգման մասին:

Ինչ վերաբերում է կասեցմանը, ապա Յուլիսին 6 ամիսը լրացաւ: Ըստ օրէնքի արդարադատութեան նախարարութիւնը մէկ կամսեայ ժամկէտում պարտաւոր էր կամ վերագրանցել Հ.Յ.Դ.ն, կամ էլ նորից դիմել գերագոյն դատարան կասեցումը երկարաձգելու կամ կուսակցութիւնն արգիլելու միջնորդութեամբ: Արդարադատութեան նախարարութիւնը դիմեց Գերագոյն դատարանին, սակայն վերջինս, արհամարհելով օրինականութիւնը, այդպէս էլ չքննարկեց հարցը: Իսկ այսօր «սահմանադրութեան» հիման վրայ դա սահմանադրական դատարանի վարոյթում պէտք է լինի: Փաստօրէն դա մի խաղ է, որը տարուում է մի նպատակով՝ որպէսզի Հ.Յ.Դ.ն չկարողանայ գործուն կերպով մասնակցել քաղաքական կեանքին:

Հ.- Ի՞նչ գնահատական կը տայիք «Դրօ»ի, Վահան Յովհաննիսեանի եւ միւսների բնութագրդա-տավարութիւններին:

Պ.- Վահան Յովհաննիսեանը բաւականին հաւասարակշռուած քաղաքական գործիչ է, որը իր հրապարակային ելոյթներով ու դիրքորոշումով աստիճանաբար մեծ հեղինակութիւն էր ձեռք բերում: Հ.Հ. նախագահը չէր կարող անտարբեր մնալ, եւ հաշուի առնելով յառաջիկայ նախագահական ընտրութիւնները, Հ.Հ. նախագահի յայտնի ելոյթը հիմք հանդիսացաւ, որպէսզի հնարաւոր թեկնածուներից մէկը չեզոքացուի: Այդ պատուէրն, ինչպէս տեսնում ենք կատարուում է, քանի որ գործը հասել է գերագոյն դատարան: Եւ եթէ խօսք լինէր քրէական յանցագործութեան մասին, ապա գործին համաշխարհային հնչեղութիւն չէին տայ թէ՛ Հ.Յ.Դ.ն ահարեկչական կազմակերպութիւն է, որ ցանկանում էր պետական յեղաշրջում կատարել: Ինչ վերաբերում է յեղաշրջմանը, ապա յեղաշրջում կազմակերպելու համար ամենեւին էլ անհրաժեշտ չէ յայնածաւալ ցանց ամբողջ հանրապետութիւնով մէջ: Ես համոզուած եմ՝ այն մեթոդները, որոնցով գործում են իշխանութիւնները, մի օր կը յանգեցնեն նրան, որ իշխանական խմբակցութիւններից մէկը կ'իրականացնի յեղաշրջում: Այս ընտրութիւնները մի բան ցոյց տուեցին՝ որ բռնութեամբ կարելի է իշխանութիւն վերցնել: Այսինքն՝ որ Հայաստանի պայմաններում հասարակական կարծիքը, ժողովրդի կարծիքը չաշխատող երեւոյթ են, որ մեծ հեղինակութիւն ունեցող անձը կարող է չընտրուել, մեծ հեղինակութիւն ունեցող կուսակցութիւնը՝ կասեցուել, եւ կուսակցութիւններին թոյլ չտրուի մասնակցել ընտրութիւններին: Ուժի դիրքերից խօսելը դարձաւ մեթոդ, եւ դա այս իշխանութիւնների մեծագոյն սխալներից մէկն է: Այդպիսի ճանապարհով իշխանութեանը տիրանալ ցանկացողները աւելի շատ կը լինեն, քան օրինական, ժողովրդավարական ճանապարհով:

Հ.- Դուք 5 տարուայ փորձ ունիք, որպէս Գ.խ. իրաւական հարցերի յանձնաժողովի նախագահ: Ըստ ձեզ ո՞րն է այն խոչընդոտը, որը Հայաստանին թոյլ չի տալիս դառնալ իրաւական պետութիւն:

Պ.- Ես այն կարծիքի եմ, որ ցանկացած համակարգի փլուզումից յետոյ նոր համակարգի ստեղծումը սահուն չի ընթանում: Միաժամանակ մեծ դեր է խաղացել ենթակայական գործօնը, Հ.Հ.Շ.ում դեռեւս 1990 թ. կային հակադրութիւններ եւ տարբեր թեկնածութիւններ էին քննարկւում Վազգէն Մանուկեանի եւ Լեւոն Տէր Պետրոսեանի, եւ իշխանութիւնների կազմաւորումն ընթացաւ ոչ թէ արհեստավարժ պատրաստուածութեան, այլ անձնական նուիրուածութեան սկզբունքով: Սա էր ամենաարմատական թերութիւնը: Ամէնուրեք առաջադրւում էին Հ.Հ.Շ. վարչութեան անդամները՝ անկախ արհեստավարժութիւնից: Օրինակ, ես էլ Եգորեանի անձի դէմ ոչինչ չունեմ եւ յաւ եմ ճանաչում նրա դրական եւ բացասական կողմերը: Սակայն եթէ այսօր Ա.Ժ.ն մասնագիտութեամբ ընագէտին ընտրում է պետական իրաւական յանձնաժողովի նախագահ՝ դա արհեստավարժութեան արհամարհում է: Փաստօրէն այսօր հաւատարմութեան աստիճանը շատ աւելի կարեւոր է, քան արհեստավարժութիւնը: Սա վերաբերում է բոլոր ընագաւառներին՝ օրինակ գլխաւոր բժիշկ է նշանակւում ոչ թէ բժիշկը այլ ընագէտը, սահմանադրական դատարանի նախագահ՝ տնտեսագէտը: Եւ ամբողջ հասարակութեան «գարգացումը» այս ուղղութեամբ է ընթանում: Եթէ սրան աւելացնենք թալան-սեփականաշնորհումը, ապա պարզ է դառնում, որ դրանով ստեղծւում է ընկերային յենարան այսօրուայ վարչախմբի համար: Այսօր վարչախումբը միտում է ամէն ինչի, ոտնահարում ամէն ինչ, միայն թէ պահպանի իր իշխանութիւնը: Սակայն ամէն մի ազդեցութիւն ունի նաեւ իր հակազդեցութիւնը: Եթէ Ա.Ժ. «ընտրութիւններից» եւ սահմանադրութեան «ընդունումից» յետոյ ժողովրդային մեծ յուզումներ չառաջացան, դա չի նշանակում, որ ժողովուրդը անվերջ հանդուրժելու է այս վիճակը: Համբերութեան բաժակն արդէն լցւում է: Ժողովուրդն արդէն սկսում է դուրս գալ անտարբերութեան փուլից: Կայ նաեւ գարթնքն արագացնող գործօն՝ ես ի նկատի ունեմ ռուսական գործօնի ազդեցութիւնը: Այսօր համայնավարները յաղթելու մեծ հնարաւորութիւն ունեն՝ Ռուսաստանի նախագահական ընտրութիւններում, եւ դա կ'անդրադառնայ նաեւ մեր ժողովրդի տրամադրութիւնների վրայ:

Ժողովրդի վիճակը պայմանաւորուած է նաեւ պետական ունեցուածքի յափշտակութեան ընդգրկումներով: Եթէ դրանց դէմ պայքար մղուէր, եւ յափշտակումները կրճատուէին գոնէ կիսով չափ, ապա ժողովրդի կենսամակարդակը մի քանի անգամ աւելի բարձր կը լինէր: Սակայն ինչպէ՞ս կարող է պայքար լինել յափշտակումների դէմ, եթէ յափշտակողներն ու իշխանաւորները նոյն դրօշի ներքոյ են գործում: Երբ յայտնուեցաւ էր, որ 330 միլիոն արժողութեամբ վառելիքով վագոններ մուտք էին գործել Հայաստան, չնայած արձանագրուել էր, որ դրանք Ադրբէջանում թալանուել են, Ղանդիլեանին սպանում են: Սա նշանակում է, որ նրա ահարեկումը եւ ոչ թէ «Դրօ» կառոյցի կողմից էր, այլ այնպիսի մէկի կողմից, որը հանրապետութիւնով մէկ ստեղծում է փախիս անտարբերութեան մթնոլորտ:

Հ.- Դուք նախ յայտնի գաշնակցական գործիչ էք: Ներկայումս Հ.Յ.Դ. գիրքորոշումը իշխանութիւնների նկատմամբ գնահատում է, որպէս աւելի մեղմ, գիջողական: Եւ այդ վիճակը լարուածութիւն է ստեղծում նախ կուսակցութեան մէջ, ինչպէս Գ. Թորոսեանի դէպքում:

Պ.- Մամուլում բազմիցս Հ.Յ.Դ.ն բաժանել են մասերի՝ ազատականների եւ բազէների: Իմ անձնական կարծիքն այն է, որ Հ.Յ.Դ.ն որպէս քաղաքական ուժ Հայաստանում չկարողացաւ ծաւալուել, երբեմն նաեւ իր առջեւ դնելով շատ աւելի մեծ խնդիրներ: Եթէ յիշենք Ղարաբաղեան պայքարը, ապա գնում էր մրցակցութիւն, թէ ով աւելի շատ սատար կը կանգնի Ղարաբաղին՝ պետութի՞ւնը, թէ Հ.Յ.Դ.ն, եւ սկզբունքային չբջանում յաղթող էր Հ.Յ.Դ.ն: Ըստ երեւոյթին Հ.Յ.Դ.ն չէր կանխատեսել, թէ ինչպիսի մեթոդներ կը կիրառեն իշխանութիւնները Հ.Յ.Դ.ի դէմ: Բնական է, որ Հայ Դատի հարցում ճակատումն իշխանութիւնների հետ անխուսափելի էր: Իմ կարծիքով, Հ.Հ. նախագահը գտնուելով ոչ հայամէտ ուժերի ազդեցութեան տակ, գնաց խորը ճակատման: Այդ ճակատման ընթացքում, երբ Հ.Յ.Դ.ն ստացաւ առաջին հարուածը, հակահարուած չտրուեց, ինչը շատ ծանր հետեւանքներ ունեցաւ հետագայում:

Եթէ այն ժամանակ՝ 1992 թ. երբ արգելուեց Հ.Յ.Դ. Ընդհանուր Ժողովի անցկացումը Հայաստանում եւ փտարուեց Հ. Մարուխեանը, եթէ մենք բողոքի այիք բարձրացնէինք, ժողովուրդն անվերապահօրէն մեզ կը պաշտպանէր: Սակայն

9

ԱՐՑԱԽՅԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐԻՉ ՄՀԵՐ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

«Լուսնակ գիշեր» կամ «Ծուշին առանց ինձ»- վերնագիրն արդէն խօսում է սրտի այն կսկիծի մասին, որով ստեղծուել է այս կաւեր: Խաւարի մէջ կանգնած մի դուռ- վերեւում կիսալուսին- գիմացը բաց թողող շների սիլուետներ... Թափառող շներ- որ այդ ժամանակ Ծուշիի աւերին էին- դուռ- որ յոյսի դուռ էր նորից Ծուշի մտնելու- բայց հեռուում էր ու խաւարում- իսկ եթէ լուսաւորում էր- ապա միայն գլխին կախուած կիսալուսինով: Առաջին հայեացքից գծուար ըմբռնելի այս կաւեր- սակայն- անմիջապէս գրաւում է իր հաստ- փայտէ շրջանակով- որի շազանակագոյն ֆոնի վրայ ոսկեգոյնով նկարուած պատկերները մեր ազգի ողջ պատմութիւնն են ներկայացնում- աջ կողմում հայ ընտանիքը խորհրդանշող պատկերն է- հայ օճախը իր տաղով ու կրօնքով- իր պահպանն երեշտակով եւ սուրբ հոգու հետ խաղաղ մանուկով: Ձախ կողմում նոյն պատկերն է- մի հիւսուելի տիւր- արդէն տեսաւոր երկրաշարժի փաստն իր մէջ պարունակող- պահապան երեշտակն արդէն արամած- եւ հայ կինը՝ երեխաներ գրկին: Եւ այս ամէնը շրջապատուած մեր հայրերի խիստ դէմքերով- կամքն ու ուժը արտայայտող բուռնցքներով- որոնցով պահպանում են հայ օճախը օտար ու վայրենի ներխուժումներից: Իսկ այդ օտար-վայրենիների կերպարները արտայայտուած են շրջանակի վերին եւ ներքին մասերում կէս-մարդ- կէս-գազան էակներով- եղջիւրներով ու յատկանիշներով: Եւ բոլորը միասին՝ ամբողջ ազգը՝ Ծուշիի գլխաւորութեամբ որոշում է նրան բնդունել միութեան հիմնական կազմում: Եւ 1990 թուին Մհեր Գաբրիէլեանը դարձաւ Հայաստանի Նկարիչների միութեան ամենաերիտասարդ անդամը:

Եւ նորից Արցախ- նորից կռիւներ... Այսպէս՝ մինչեւ Ծուշիի ազատագրում: Մհերն իր ջոկատով մասնակցում է Ծուշիի ազատագրմանը եւ իր մտերիմ բնկերոջ՝ Երեւանի մատենադարանի գիտաշխատող Արշակ Բանուչեանի հետ անմիջապէս ձեռնարկում արուեստի իրերի եւ հոգեւոր արժէքների փրկութեան գործին: Այս երկու երիտասարդների շնորհիւ բոլոր կողմերից ու կորուստից փրկուել եւ Արցախի իշխանութիւններին է յանձնուել Ծուշիի պատմութեան եւ գորգերի բանգարանների իրերի մեծ մասը: Երեւանի մատենադարան են բերուել պարսկական ու ազրպէյճանական բազմաթիւ ձեռագիր ու հնատիպ գրքեր:

Դարձեալ այս երկու երիտասարդների ջանքերով է, որ Ծուշիի ազատագրումից անմիջապէս յետոյ Ծուշիում կազմակերպուեցին առաջին հայկական մշակութային ձեռնարկները գեղանկարիչ Նիկոլ Ադարաբեանի ցուցահանդէսը- համերգներ, ինչպէս նաեւ եօթանասուն տարուայ լռութիւնից յետոյ պատարագ Ղազանչեցոց եկեղեցում Երեւանի «Նարեկ» արական երգչախմբի կատարմամբ:

Ծուշիի ազատագրուեց: Ով բախտ չէր ունեցել լինել Ծուշիում- երազում էր այն մէկ անգամ տեսնել- ով տեսել էր- երազում էր մէկ անգամ եւս տեսնել- իսկ ով ծնուել ու մեծացել էր Ծուշիում- իր կեանքի լաւագոյն օրն էր համարում այն օրը երբ Ծուշին կ'ազատագրուի: Այդ օրը եկաւ: Եւ Մհերը բաղմ մանուղների բում առաջիններից էր գէմքը եւ լուսանկարչական ապարատը ձեռին: Նրա լուսանկարները այսօր պահում են Երեւանի Զարենցի անուան գրականութեան եւ արուեստի պետական թանգարանում որպէս եզակի բառեր...

Նախկին Ծուշիից, իր երազների Ծուշիից այժմ մնացել են միայն փլատակներ: Որքան էլ որ լուսատես լինի Մհերը, որքան էլ որ լուսատեսօրէն նայի ապագային եւ համոզուած լինի, որ նորից կը կառուցուի Ծուշին, վաղուայ սերունդը կը գտնուի նրա տէրը, եւ Ծուշին նորից կը դառնայ մշակութային կենտրոն, այնուամենայնիւ չի կարող դիմադրել իր ներքին հիասթափութեանն ու սրտի յուզմունքին... Իր մանկութեան Ծուշին, իր պատանեկութեան Ծուշին, իր անուրջների Ծուշին վերջնականապէս կորած էր:

Մհերը եկաւ Երեւան, եւ ահա պարզուեց, որ Երեւանն առայժմ միակ բաղաքն է, որտեղ նա կարող է միառժամանակ պահպանել հոգեկան հաւասարակշռութիւնն ու ստեղծագործել: Սկիզբ առաւ մի խաղաղ նկարաշարք «Ճամբորդը»: Դրաֆիկական աշխատանքների ու կաւերների մի ամբողջ շարք, որտեղ հերոսը կանացի նոյն կերպարն է: Յաւերժական մի ճամբորդ, որ մշտապէս զնում է, դէպի հեռացող արեւը: Նրա մշտական ուղեկիցը ներքակ-մոխրագոյն ճոյղն է, որ եւ անիրջային է, եւ իրական: Թափծոտ բնութիւն, լքուած միայնակ աներ: Նոյնիսկ այն կաւերում, որտեղ չկայ ճամբորդի կերպարանքը, իշխում է միեւնոյն տրամադրութիւնը, որ ճամբորդի գլխաւոր հերոսուհու հայեացքի բնկերքմամբ եւ հոգեկան աշխարհի արտայայտութիւնն է: «Օր», «Երկու տուն»... գուցէ ոչ այնպիսիք, ինչպիսիք տեսել է Մհերը պատերազմի դաշտում, կոիւներից յետոյ, բայց միեւնոյն է, ենթատեքստով իրար առնչուող միեւնոյն լքուած, միայնակ տեսքը:

Երեւանում էր, որ իմացաւ իր բնկերոջ Բատակ Ծառուրեանի գոհուելու լուրը: Որքան էլի երազել միասին շէնացնել իրենց հարազատ Բաղաբը, հաւաքել Ծուշիի երեխաներին, ստեղծել մշակութային կենտրոն, որտեղ կը կարողանային այսօրուայ ազնուագոյն սերնդին հաղորդակից դարձնել բարձրագոյն արուեստներին եւ ինչու չէ, գուցէ եւ միջազգային մակարդակի արուեստագէտներ պատրաստել:

«Ճամբորդը» շարունակ ծնուեց մի նկար «Բալլադ» նուիրուած Բատակ Ծառուրեանի յիշատակին: Գեղեցիկ բնկած գոհուած բնկերոջ մարմնին է, որ նկարի բնդհանուր մշակման մէջ առանձնանում է իր անմշակ, ատաղձային տեսքով: Նկարիչն այստեղ պատկերել է ոչ թէ մեռած մարդուն, այլ միայն ակնարկ կայ այդ մասին, կարծես թէ չի բնդունում բնկերոջ մահը: Գլխավերեւում հերոսի նիզակն է, ոչ այնքան ռազմիկի- որքան մատաղ մարդու- երգող մարդու նիզակ: Երկնային մթնշաղ յիշեցնող ֆոնի վրայ հերոսի հարսնացուի կերպարն է (Բատակը պատրաստում էր ամուսնանալ)- եւ ամբողջ այս պատմութեան միջով մեղմօրէն անցնող յաւերժական նամբորդը կամերեղ ձեռին:

Յաւերժական նամբորդի «նամբան» դեռ շարունակում է: Մէկը միւսի ետեւից ծնում են սմանչելի բնապատկերներ- հեռագիտ. փոխում են նկարների երանգները- եւ նկարաշարքի սկզբում իշխող մոայլ տրամադրութիւնն իր տեղն է զիջում աւելի լուսաւորին:

Իրականչիւր արուեստագէտ միաժամանակ արդիական է, իրեն շրջապատող աշխարհի եւ այդ աշխարհում իր հետ բնդհանուր կեանքով ապրող մարդիկ չեն կարող իրենց արտացոլումը չունենալ նկարչի արուեստում: Մհերի մտերիմների դէմքերն են, որ նոյնիսկ իրենց բացակայութեան ժամանակ շրջապատում են նրան իր արուեստանոցում եւ կազմում դիմանկարների մի երաշխաւոր շարք «Լիլիթի դիմանկարը», «Արշակը», «Յասմիկ», «Երգիչը», «Արմենն»- իրականչիւրն իր բնաւորութեամբ, իր ներաշխարհին յատուկ գոյներով: Եւ կեանքի իրականութիւնն ու ներքին աշխարհը միաձուլող այս արուեստանոցում պատից տիրաբար հսկող նկարչի ինքնադիմանկարը...

Ինքը կեանքն արդէն յաւերժական նամապարհ է, բարու եւ չարի յաւերժական պայքար: Երանելի են այն մարդիկ, ովքեր այս յաւերժական նամապարհին ապրում են բարու հետ հաղորդակցուելով ու գեղեցիկ արարելով ում հաւատամքն է ալր բաժանել ու ալր առնել մարդկանցից:

Երանի Մհերին...

ՄԿՐՏԻՉ ՄԿՐՏՉԵԱՆ

(Շար. 2 եւ վերջ)

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՎԱՀԱԳՆ ԴԱՒԹԵԱՆ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԵԱՆ ԵՐԳԻՉԸ

Քառասուն օրեր առաջ հայ գրականութիւնն ու հայրենի մտաւորականութիւնը կորսնցուցին իրենց ժամանակակից ներկայացուցիչներէն բանաստեղծ, հրապարակագիր, թարգմանիչ եւ հանրային գործիչ Վահագն Դաւթեանը, որ աւելի քան կէս դար իր բեղուն գրիչով եւ կենդանի խօսքով հայրենասիրութիւն պատգամեց, պատմութեան կտակելով բանաստեղծական, յուշագրական, հրապարակագրական, թարգմանական, գրականագիտական եւ ստեղծագործական այլ բնոյթի գործեր:

Վահագն Դաւթեան՝
Մարտիրոս Սարեանի վրձինով

Բանաստեղծին մահուան առիթով մեր այս սիւնակներէն անդրադարձանք անոր կեանքին եւ արուեստին ընդհանուր գիծերուն՝ ընդգծելով այն փաստը, որ թէեւ Վահագն Դաւթեան ապրեցաւ ու գործեց խորհրդային տարիներուն, բայց ան իր ներշնչումը ստացաւ ազգային ակունքներէն, եւ կազմաւորուող տաղանդին զուգահեռ՝ փայլեցաւ անոր բանաստեղծական խօսքը ու նոր որակ կազմեց՝ հանդիսանալով բնական շարունակութիւնը Թումանեանի, Չարենցի, Թոթովենցի, Մահարիի, Սեւակի, Շիրազի, Համօ Սահեանի եւ ազգին ճակատագրով տագնապող հայրենասէր գրողներու ազգայնաղբրոշմ խօսքին:

* * *

Քովի սիւնակներով ներկայացուած հատուածը առնուած է Վահագն Դաւթեանի «Պատմութիւն Հայոց» խորագրեալ գործէն: Հատուածը մեր ընթերցողներուն ուշադրութեան կը յանձնենք վերառնելով ոչ միայն բանաստեղծին պահանջատէր կեցուածքը՝ Եղեռնի գոհերուն եւ կորսուած Արեւմտահայաստանին նկատմամբ, այլեւ լուսարձակի տակ առնելով անոր քաղաքացիական մօտեցումը՝ մեր ազգային պատմութեան կարմիր էջերուն եւ բնորոշ հանգրուաններուն: Գրութիւնը նաեւ վկայութիւն մըն է այն մասին, թէ 1965ին, Եղեռնի 50ամեակի ոգեկոչումը Հայաստանի մէջ անկիւնադարձային ինչպիսի արժէք կը ներկայացնէ հայրենի մտաւորականութեան ազգային զարթօնքին տեսակէտէն:

Ս. Դ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

... ԱՊՐԻԼ Է

Երեւանում Ապրիլ է, կանաչ ծաղկած, հասամանով բուրող, բայց դաժան Ապրիլ...

Ոչ միայն Ապրիլ, այլ եւեց Ապրիլի 24...

Զգիտեմ, չեմ կարող բացատրել՝ գործերս էին այնպէս դասաւորուել, թէ նախախնամութեան կամքն է, որ այս օրուայ մասին ես պարտաւոր եմ եւեց այսօր գրել...

Դիտեմ, դժուար է լինելու գործս, ծնողներիս յուշերը, կարդացածս գրքերը, լսածս տեսաւորները գալու են, խառնուելու են իրար, ու ես մերկ մանկան նման մոլորուելու եմ մացառների, փշերի, այրող եղինջների, անապատային աւազների ալիքների մէջ:

Ու գիտեմ, հաստատ գիտեմ մոլորուելու եմ նաեւ Ղարաբաղից եկող նոր, տեսակ, այրող, ազգային արժանապատուութիւնդ վիրաւորող լուրերի մէջ:

Իսկ երեկոյեան բռնելու եմ Ծիծեռնակաբերդի ուղին:

Երեւանի կանաչ բարձունքներից մէկի՝ Ծիծեռնակաբերդի վրայ կայ մի պարզ ու վսեմ յուշարձան:

Բարձ. կապաւուն պատերը շրջան կազմել ու ծանրօրէն խոնարհուել են խորհում բոցկլտացող անշէջ կրակի վրայ:

Ամէն տարի Ապրիլի 24ին Հայաստանի բոլոր ծայրերից առու-առու, վտակ-վտակ սկիզբ առած մարդկային մի լուռ, արամաշուռ ու հանդիսաւոր երթ է ձգում դէպի այդ պարզ ու վսեմ յուշարձանը, դէպի այդ անշէջ կրակը...

Անշէջ կրակը...

Դժուար-անասելի դժուար է վերյիշել այդ ամէնը, անասելի դժուար է բերքել մարդկային այդ մեծ ողբերգութեան փաստաբղթերը, կարդալ անհատների յուշերը: Մղձաւանջները սկսում են օրերով հետապնդել ինձ. Ուրեմն օրերով լրում է ապրելդ, արեւոտ մէջ արբնաւում ու մորմոքում է հին ցաւը:

Այո, դժուար, անասելի դժուար է վերյիշել այդ ամէնը, բայց վերյիշել պէտք է, վերյիշել յանուն այսօրուայ, վաղուայ...

Մարդկային յիշողութիւնը մեծագոյն բարիք է, մեծագոյն ուժ, նա է մարդկային հաղթակերպութեան գործն ու փորձը փոխանցում սերնդէ-սերունդ, նա է տարբերակում պատմութեան մոխիրն ու կրակը: Իր ծալքերում պահելով անցեալի դասն ու դասերը, նա դիմադարձ է լինում չարին ու բռնութեանը, կանխում արհաւիրքները, փակում ողբերգութեան դռները:

Հայ ժողովրդի մեծ բանաստեղծ Ասեղիք Խանակեանը Բարացել էր տառապանքից, այդ տարիներին նա ոչինչ չգրեց: Իսկ երբ գրիչ վերցրեց, ապա գրչի տակից մի այսպիսի գեղմարդկային հառաչանք բռաւ.

Ահա նորէն եկաւ գարուն.
Օ, կարեցէք, օ, կարեցէք
Լեռները բոչունների,
Որ չյանկցին երգել անհոգ
Երգերն իրենց տարփանքների,
Մեր մորուած մանուկների
Ցրիւ եղած նշխարների
Փոշու վրայ, որոնց պիտի
Ծածկեն անգութ ծաղիկները՝
Լիքը, անգգայ...

Զգիտեմ, աշխարհում շատե՞րը գիտեն, արդեօք, որ Ապրիլի 24ը ոչ մեծարիւ, բայց շատ հին, սահեծարար, հաւատացեալ մի ժողովրդի մեծագոյն ազգ օրն է:

Ղարաբաղեան շարժումից առաջ էր: Մոսկուայից նամակ ստացայ: Գերման Պլիսեցկուց էր, մի հրաշալի թարգմանչից, որին յանձնարարել էին համարեա՝ ամբողջ գրքիս թարգմանութիւնը: Գրում էր, թէ շատ կը ցանկանար հանդիպել, պարզելու բանաստեղծութիւններիս, յատկապէս կենսագրութեանս հետ կապուած մի քանի հարցեր:

Եւ ահա հանդիպեցի Էլիճ: Իմ «Անկէց Մորեանի» ժողովածուի մէջ «Ծննդավայր» խորագրով մի շարք կայ, որ իմ ծննդավայր հին Արարկիրի՝ Եփրատի վտակներից մէկի՝ Ոսկիգեւակի ափին ծուարած այդ չքնաղ գիւղամաղամի մասին է: Իմ մանկական կիսաերազային յուշերը, կարօտները, երազները են այդ բանաստեղծութիւնների մէջ:

– Դիտէ՞ք ինչ, – ասաց Պլիսեցկին, – ձեր բանաստեղծութիւնների առողջի թարգմանութիւններում մի մեծ ցաւ զգացի եւ զորձս սկսելուց առաջ ուզեցի լիւծ համար պարզել այդ ցաւի ակունքները, ծանօթանալ ձեր կենսագրութեանը: Դա շատ կ'օգնի իմ աշխատանքին:

Ու ես սկսեցի պատմել, որ ծնունդ եմ Արեւմտահայաստանի Հայաստանի վերոյիշեալ գիւղամաղամում: Ցեղասպանութիւնից փրկուած ծնողների բնատանիում, մօտ չորս տարեկան եմ եղել, երբ 1926ին դողել եմ ծննդավայրս ու բնակութիւն հաստատել Սովետական Հայաստանում:

Ընդհատեց ինձ.

– Ներեցէք անհամեստութեանս համար, ես ինձ միշ թէ շատ կրթուած մարդ եմ համարում, բայց այդ Ցեղասպանութեան մասին համարեա՝ ոչինչ չգիտեմ եւ շատ եմ ամաչում...

– Մի ամաչէք, – ասացի, – որովհետեւ այդ մասին միւսներ 1965 թուականը համարեա՝ ոչինչ չգիտէր նոյնիսկ իմ ժողովրդի երիտասարդ սերունդը:

– Ինչպէ՞ս...

– Հէնց այդպէս, համարեա՝ ոչինչ չգիտէր...

– Բայց ինչո՞ւ, ի՞նչ պատճառով...

– Հէնց այն պատճառով, որ այդ տարիներին Հայկական Ցեղասպանութեան մասին լիովին սկսել իսկ բաւական էր, որ յիշատակողին անհետ կորցրնէին սիբիրեան նամբարներում... Բանի-բանիսն են գնացել այդ նահատակներով: Կարո՞ղ էր պատկերացնել մի իրավիճակ, երբ ամբողջ մի ժողովրդի սոսկալի են ձայն ու ծպտուն չհանել իր մէկուկէս միլիոն զոհերի մասին, ոնանահարել նրանց տուրը յիշատակը: Իսկ բանի-բանիսն են գնդակահարուել այն պատճառով, որ մասնակցել են մորթուող ժողովրդի ինքնապաշտպանական կռիւներին, այն նահատակներին, որ մղուել են, բայց չտալու բուրբ բարբարոսներին Արեւմտեան Հայաստանում սկսած Ցեղասպանութիւնը շարունակելու Արեւելեան փոքրիկ Հայաստանում: Հաւանաբար չէ՞ք լսել նաեւ մեր ժողովրդի լեգենդար հերոս Անդրանիկի անունը, այդ անուան վրայ «բարու» էր դրուած...

– Հասկանալի է: Բայց բուրբերն ինչո՞ւ սկսեցին այդ Ցեղասպանութիւնը...

– Այդ պատմութիւնը, որ «Հայկական Հարց» անուանն ունի, շատ-շատ երկար է, շատ դրամատիկ, բայց ես կ'աշխատեմ շատ համառօտակի բացատրել դրա էութիւնը: Հայերը իրենց պատմական հողերի վրայ, իրենց բնօրրանում, որ զաւրել էին միջին դարերում Փոքր Ասիան ներառեալ բուրբական ցեղերը, բացարձակ մեծամասնութիւն էին կազմում եւ 19րդ դարի վերջին տասնամեակներին համարձակութիւն էին ունեցել փայփայելու մարդկային մի շատ համեստ երազանք՝ սեփական հայրենիքում գէթ մշակութային տարանում սատանալ, ազատուել յանախակի կրկնուող չարչարանքից, որ բուրբական բռնապետութիւնն իրականացնում էր միջնադարեան ամենատգեղ ձեւերով:

Եւ ահա աշխարհի հզօրները Անգլիան, Ֆրանսիան, Ռուսաստանը «Հայկական Հարցը» մանրադրամ դարձրին լուծելու սեփական հարցերը:

– Լիովին հասկանալի է:

– Սիրելի Գերման, իմ մանկութիւնը Ցեղասպանութիւնից փրկուած մարդկանց շրջանում է անցել, ներծծուել է այդ եղեռնագործութեան սարսափելի պատմութիւններով, եւ բուն է էր, թէ ամէն ինչ յայտնի է ինձ, եւ այնպէս ոչինչ չի կարող ինձ զարմացնել կամ յուզել: Բայց ահա, երբ 1965ին մի հսկայական հատորով հրատարակուեցին այդ Ցեղասպանութեան փաստաթղթերը, ու երբ դրանք սկսեցի կարդալ, հիւանդացայ, բառիս բուն իմաստով, հիւանդացայ ոչ միայն հոգեպէս, այլեւ ֆիզիկապէս... Սկսուեց մի երկար ու ծիգ անքնութիւն, մղձաւանջներն անընդհատ հետապնդում էին ինձ, ոչ մի կերպ չէի կարողանում ազատուել...

– Ես Ռոդացի թարգմանութիւնների մէջ նաեւ «Հիմիրիմ» վերնագիրով մի պոեմ կարդացի: Ուզեցի թարգմանել, բայց հրատարակչութիւնում ասացին, որ այդ մէկը չեն ուզում մացնել գրքի մէջ, ու թարգմանելու հարկ չկայ:

– Զէ՞ն հաւանել...

– Բանն այդ չէր, ասացին՝ շատ է մռայլ...

– Հասկացայ: Ցեղասպանութեան վրայ հարկաւոր էր պարել:

– Որքան են նման մեր ժողովուրդների նակատագրերը, – ասաց ազգութեամբ հրեայ Գերմանը, – ես միշտ զարմացել եմ, թէ ինչպէս նոքա ապրել ու յարատեւել...

– Երեւանին մօտիկ մի գաշտ կայ, Գերման, ուր բուն էր 1918ին ամէն ինչ պիտի վերջանար... Վերջանար 1918 թ. Մայիսին...

Պիտի վերջանար աշխարհի ամենահին, ամենաառեղծուածային, իր հակասութիւններով հանդերձ, ամենաազնիւ ժողովուրդներից մէկը: Ազնիւ, որովհետեւ դարերար ոչ միայն սեփական բրտինքով, այլեւ տառապանքով ու արիւնով էր մաքրուել:

Այստեղ պիտի վերջանար մի լեգեոն, որ դարձեալ աշխարհում ամենահիներից էր եւ իր ժողովրդի հետ մի այնպիսի տառապալի, յամառ ու հաւատարիմ նահատակն էր անցել, որ այդ յամառութեան ոգին ժառանգած, դարձել էր ջղուտ եւ այդ հաւատի ամրութիւնն առած, այնպէս էր կարծրացել ու բիւրեղացել, որ գրաւոր դառնալուց դեռ շատ առաջ, իր սքանչելի գոդաս երգերում, ազամանդի փայլ էր տացել...

Այստեղ պիտի վերջանար մի քաղաքակրթութիւն, որ դարձեալ աշխարհում ամենահիներից էր:

Եւ քաղաքի բիրտ հարուածը պիտի կարէր այդ հնագոյն քաղաքակրթութիւններից մէկի արմատը: Իսկ այնուհետեւ հայոց լեզուն պիտի համարուէր մեռեալ, գիտական գրադարանների դարակներում պիտի փոշոտուէին մեր չքնաղ առասպելները, նարեկացու ատաուածային գրոյցը՝ համաշխարհային պոեզիայի այդ բարձրագոյն բոլորներից մէկը, Մուշեղեան հանճարեղ հայերէնները պիտի բնութագրուեն չունեցող մատեանների էջերում իբրեւ պատակ բոցկլտային, իսկ Թումանեանի բանաստեղծական հրաշքը, պիտի արժանանար այն խուր փառքին, որին արժանացել են անհետացած ժողովուրդների հանճարները...

Իսկ մեր պատմական յուշարձանները կամ պիտի աւերուէին նուաճողների կողմից, ինչպէս արուում է Արեւմտեան Հայաստանում, կամ վերածուէին ոչխարի փարախների եւ կամ պիտի սեփականացուէին, մի բան որ կեղծարարութեամբ ու գեղծարարութեամբ արուում է նաեւ այսօր:

Բայց այստեղ ամէն ինչ սկսուեց նորից...

Եւ սկսուեց մի այնպիսի ժամանակ, երբ մարդկային ամենահասարակ արամաբանութիւնն իսկ ասում էր, թէ այլեւս ոչինչ չի կարող սկսուել, մանի որ բառացիօրէն մնն – մենակ էիմ արար աշխարհում, մենակ, անպաշտպան, ծուռտուած ու արիւնամած...

Եւ դա լաւ գիտէին բուրբ բարբարոսները: Նրանք հաշուել էին, կշռել ու տեսել, որ ամէն ինչ իրենց օգտին է՝ ժամանակը, իրաւունքը, դիւանագիտութիւնը, ուժը:

Եւ միայն մի բան հաշուի չէին առել՝ Հայ ժողովրդի գաղտնիքը, առեղծուածը, ոգին, այդ ոգու իրայատակութիւնը:

Սիալ չհասկացուելու համար անմիջապէս ասեմ, որ խօսքս ամենեւին էլ Հայ ժողովրդի բացառիկութեան մասին չէ: Ես շատ եմ հեռու նման միամտութիւնից ու ազգային սնապարծութիւնից:

Խօսքս Հայ ժողովրդի իրայատակութեան մասին է, որ պայմանաւորուած է եւ նրա աշխարհագրական միջավայրով եւ պատմական ճակատագրով:

Բայց այդ երկրում էր նաեւ աշխարհի ամենափառահեղ, ամենաբարձր, ամենագեղեցիկ լեռներից մէկը՝ բիբլիական առասպելով սրբացած Արարատը: Այդ լեռնաշխարհի կենտրոնում կանգնած էր նա, որպէս լուսեղէն ոգի, որպէս արժանավայել հպարտութիւն եւ ձեր նահապետի նման, ասես, վերից իր զաւակների վարքն ու բարքն էր հսկում: Հրաբխային էր այդ լեռը ու թէեւ սակաւ էր գործում, բայց երբ գործում էր՝ ապա վիթխարի ուժով: Դար ու դարեր այդ լեռանն է նայել այդ ժողովուրդը եւ նրան կնոջ «Ագատն» վսեմ ածականով, մանի որ այդ բառի էութիւնն էր նաեւ իր մէջ...

Եւ այդ դաժանօրէն գեղեցիկ, դաժանօրէն խստաշունչ բնաշխարհին գումարուել էր դաժանօրէն անարդար, դաժանօրէն անողոմ պատմական մի նակատագիր, որ դարեր շարունակ կազմաւորուել էր հայի հոգեկան կերտուածքը, նրա ամենաբնորոշ յատկանիշը դարձնելով ազատութեան, դիմադարձութեան ոգին, բարեղէն յամառութիւնն ու ամէն ինչով՝ ատամներով, աշխատասիրութեամբ, մարտական սխրանքներով, մշակութային մեծագործութիւններով իր սրբազան հողին կառչելու կամքն ու կորովը:

Ահա այդ ոգին, այդ կամքն ու հաւատն էր, որ հաշուի չէին առել բարբարոսները: Նրանք յոյսը դրել էին նաեւ մեր ժողովրդի բնաւորութեանը որ առանց հիմքի վերագրուած անմիտաբանութեան վրայ: Եւ այստեղ էլ էին սխալուել:

Նրանք չէին սերտել մեր պատմութիւնը, չգիտէին նաեւ, որ այդ ան միտաբան համարուող ժողովուրդը օրհասի պահին այնպէս է միակամ ու միածոյլ, որ սեղմուում ու բռունցք դառնում:

Ճիշդ է, Սարդարապատի օրերին դեռ չէր հնչել Չարենցի պատգամը. «Ով Հայ ժողովուրդ, Քո միակ փրկութիւնը Քո հաւատման ուժի մէջ է,», բայց նրա էութիւնը, որպէս ժողովրդի հաւատման հնութագիտութիւն ու բնագր, կար, գործում էր եւ Սարդարապատի օրերին, գործեց միւսներ այդ պատմութեան մէջ չտեսնուած ուժով ու թափով, գործեց բարձրագոյն լարումով:

Քրքրելով մեր պատմութեան կրակն ու մոխիրը, չի կարելի չզալ այն հաստատ համոզման, որ Սարդարապատը մեր ժողովրդին բաժին բնկած ամենասեւ փորձութիւնն էր, բայց եւ ասադային ամենամեծ ժամը:

Նրա պատմական խորին խորհուրդը մինչեւ հիմա լիովին չի գիտակցուած ու չի գնահատուած: Դա կեանքի ու մահու սահմանագիծ էր եւ իր նշանակութեամբ շատ ու շատ աւելին քան լեգեոնագրած ու սրբագործուած Արարատը: Հայաստանն այն ժամանակ թէեւ Պարսկաստանից ոչ անկախ, բայց ներքին զօրութեամբ ու կենսատիրոջ էր լի: Կենաց ու մահու հարցը ապառնալիօրէն չէր կախուած Արարատի վրայ:

Արարատը պատերազմ էր յանուն հաւատի:

Սարդարապատը պատերազմ էր յանուն կեանքի եւ բնդդէմ մահի:

Իսկ այն սեւ ու վայրի հորդան, որ գալիս էր Հայ ժողովրդի դէմ, առհասարակ անասելի «բաց», դամանօրէն անողոմ էր լինում միայն այն ժամանակ, երբ դէմը անպաշտպան ու անզէն մարդիկ էին լինում, կանայք, ծերեր, մանուկներ, մանի որ միշտ զարդուական, աւարառու եւ անարդարացի կռիւներ էր մղել... Եւ միշտ հաղթութիւնը լրում ու կենդանական անհ էր համակում նրան, երբ իր դէմ մահու պատրաստ ու բռունցք դարձած մարդկանց սխրանքն էր ծառանում...

Այդ սխրանքին հանդիպեցին այսպէս բուրբերը սակնները...

Հանդիպեցին ու խայտառակուէն, խոցուած գազանի կատղութեամբ դարձան իրենց որջը...

Հայ ժողովրդի մահը պարտուեց եւ յաղթեց կեանքը:

Հրաշքի էր նման այդ յաղթանակը: Բայց հրաշք չկար:

Կար ժողովրդական ոգու մի հրաշալի, անհնարագէպ բռնկում:

Կար այն վսեմ նշմարտութիւնը, որ երբ ժողովրդի ոգին զարթնում, բռնկում ու շիկացման է հասնում, դառնում է անպարտելի:

Եւ այն ամէնը, ինչ պիտի վերջանար այստեղ, նորից սկսուեց:

Աշխարհի հնագոյն ազնուագոյն ժողովուրդներից մէկը իր նոր պետականութեան հիմքերը դրեց:

Եւ սակայն ոտս-բուրբ, ազրպէյճանական սադրանքներով հայկական այդ անկախ հանրապետութիւնը 2 տարուայ կեանք ունեցաւ:

Բայց անկախ ամէն ինչից, Սարդարապատը միայն նակատամարտ չէր, դաս էր, դասագիրք էր, ոգեղէն մատեան: Ապրելու համար, յարատեւելու համար, պիտի ամբողջ խորութեամբ սերտել այդ դասը, այդ ոգեղէն մատեանը, ուր մեր գոյութեան ասադային ժամերից մէկն է յաւերժացել...

Վ. ԴԱՒԹԵԱՆ

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Կիրակի, 31 Մարտ, ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ տօնին առիթով Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐԾ. Տ. ԱՐՏԱՒԱԶԴ ԱՐՔ. ԹՐԹՌԵԱՆ

Սկիզբ Ժամերգութեան	ժամը 7.30
Սկիզբ Պատարագի	ժամը 9.30
Թափօր	ժամը 10.30

ԴՌՆԲԱՅԷՔ

Նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, տեղի պիտի ունենայ ԴՌՆԲԱՅԷՔԻ արարողութիւն, զոր պիտի կատարէ եւ յաւուր պատշաճի պիտի քարոզէ՝

ԳԵՐԾ. Տ. ԱՐՏԱՒԱԶԴ ԱՐՔ. ԹՐԹՌԵԱՆ

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը՝ ներկայ գտնուելու եկեղեցական արարողութեանց եւ հաղորդակից դառնալու *Քրիստոսի Երուսաղէմի մուտքի տօնին ու Դոնքացէքի* խորհրդալից արարողութեան իմաստին:

ԳԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

Կնոջական

ՄԵՐ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

ԻՆՉ ԸՆԵԼ, ԵՐԲ ՓՈՔՐԻԿԸ ԿԸ ՎԱԽՆԱՅ

Բոլոր երեխաներն ալ կը վախնան մութէն, բժիշկէն, չար գայլէն եւ այլն...

Այս վախերը մտանոգիչ չեն եւ մաս կը կազմեն երեխայի բնական զարգացման եւ հոլովոյթին: Այսուհանդերձ, անհաւասիկ կարգ մը թելադրանքներ՝ փոքրիկներուն օգնելու, որպէսզի յաղթահարեն իրենց վախերը:

● Ուրբ ամսու երեխան կ'ապրի վախը իր մօրմէն բաժնուելու, զայն վերջնականապէս կորսնցնելու:

ՁԸՆԷ Ք: Երբեք ծածուկ եւ առանց զինք տեղեակ պահելու չենեռանաք իրմէ, այլ վստահեցուցէք, որ պիտի չուշանաք եւ պիտի վերադառնաք:

*
* *

● Ինչն տասը ամսու փոքրիկը կը վախնայ օտար դէմքերէ:

ՁԸՆԷ Ք: Մի ստիպէք, որ ան անծանօթի մը գիրկը երթայ. ձգեցէք, որ ինք համոզուի:

ԸՐԷ Ք: Եթէ ստիպուած էք տունէն բացակայիլ, զինք յանձնեցէք ծանօթ անձի մը եւ ոչ թէ *պէյպի սիթըրի* մը:

*
* *

● Մէկ տարեկանէն սկսեալ երեխան կը սկսի վախնալ բժիշկէն:

ՁԸՆԷ Ք: Շաբաթներ առաջ փոքրիկին լուր չտաք, որ մօտ օրէն բժիշկին պիտի երթայ: Բայց նաեւ չիսաբէք եւ բժիշկին տարած պահուն «մեծ մայրիկին կ'երթանք» չըսէք. ան խաբուած պիտի զգայ:

ԸՐԷ Ք: Բժիշկէն խնդրեցէք, որ ան փոքրիկը քննէ. վերջինս ձեր գիրկը նստած վիճակով:

*
* *

● Երեք տարեկանէն սկսեալ փոքրիկին երեւակայութիւնը թեւեր կ'առնէ. եւ ան կը սկսի վախնալ հրէշներէ:

ԸՐԷ Ք: Փոքրիկին պատմեցէք պատմութիւններ եւ համոզիչ ձեւով բացատրեցէք, թէ հրէշներ գոյութիւն չունին:

*
* *

● Վեց տարեկանի շուրջ երեխան կը վախնայ ատամնաբուժէն:

ՁԸՆԷ Ք: Մի ստիպէք, որ պզտիկին ակռաները փճանան, որ զինք ատամնաբուժին տանիք: Տարին անգամ մը այցելութիւն մը կրնայ պզտիկը վարժեցնել եւ ընտելացնել ատամնաբուժի գաղափարին հետ:

*
* *

● Երեք տարեկանէն սկսեալ փոքրիկին երեւակայութիւնը թեւեր կ'առնէ. եւ ան կը սկսի վախնալ հրէշներէ:

ՁԸՆ

Մարզական Մարզական

ԴԺԳՈՀ ՊՐՈԼԻՆ ԿՐՆԱՅ ԼՔԵԼ ԼԻԾԸ

Շուէտացի միջազգային մարզիկ Թոմաս Պրոլին շաբաթասկիզբին յայտնեց, թէ կը մտադրէ լքել իր ակումբը՝ Լիծը, որովհետեւ ընդհանրապէս իբրեւ պահեստի մարզիկ նկատի կ՚առնուի եւ մրցումներու վերջին վայրկեաններուն դաշտ կը ներկայանայ:

Թոմաս Պրոլին

Պրոլին շատ աւելի գայրացաւ, երբ անցեալ Կիրակի օր, Անգլիոյ Լիկայի բաժակի մրցաշարքի Ասթոն Վիլա-Լիծ աւարտականին դաշտ ներկայացաւ միայն մրցումի աւարտէն 25 վայրկեան առաջ: Ան անցեալ Նոյեմբերին, Փարմայէն Լիծի միանալով, մրցանիշ մը հաստատեց իր ակումբին համար (6.90 միլիոն տոլար):

«Ուեմպլի»ի մարզադաշտէն Պրոլինի կազմը 3 - 0 արդիւնքով պարտութեամբ մը հեռացաւ, իսկ Ասթոն Վիլա բաժակով հեռացաւ:

Մրցումէն ետք, Թոմաս յայտնեց. «Եթէ այսպիսի կարեւոր եւ մանաւանդ աւարտական մրցումի մը ընթացքին իրաւարարի սուլիչին հետ դաշտին վրայ պիտի չգտնուիմ եւ առաջին իսկ վայրկեանէն դաշտ պիտի չներկայանամ, կը կարծեմ, որ պէտք է ապագային

8

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Չեխական	Փրակա	2:35
Մալեզիական	Քուալա Լումփ.-Տուպայ	5:40
Յորդանանեան	Ամման	7:35
Միտրլ Իսք	Ամման	8:55
Միտրլ Իսք	Ռնստատ	9:35
Միտրլ Իսք	Տուպայ-Գահիրէ	10:15
Միտրլ Իսք	Ապու Տապի-Տուպայ	10:50
Եգիպտական	Գահիրէ	11:20
Կայֆ Էր	Տոհա	14:00
Աւստրիական	Վիեննա	15:00
Միտրլ Իսք	Լոնտոն	15:10
Միտրլ Իսք	Գահիրէ	15:15
Քուէյթեան	Քուէյթ	15:40
Միտրլ Իսք	Պէլֆասթ-Արլենտ	16:45
Միտրլ Իսք	Պրիսթոլ-Ժրնեւ	17:35
Միտրլ Իսք	Քուէյթ	17:45
Միտրլ Իսք	Փարիզ	19:05
Իրանական	Լառնարա	19:30
Կիպրական	Պուտափէշթ	2:50
Հունգարական	Հռոմ	3:05
Ալիբալիա		

ՄԵԿՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Չեխական	Փրակա	3:55
Յունական	Արլենտ	4:55
Միտրլ Իսք	Արլենտ-Պուրրէշ	7:45
Իրանական	Փարիզ	8:00
Յորդանանեան	Ամման	8:45
Բրիտանական	Լոնտոն	9:00
Պրիրիշ Մնտիր	Լոնտոն	10:15
Միտրլ Իսք	Քուէյթ	11:00
Միտրլ Իսք	Գահիրէ	11:15
Միտրլ Իսք	Լոնտոն	11:30
Միտրլ Իսք	Ուէմպլի-Քուինսիսիոն	11:45
Եգիպտական	Գահիրէ	12:30
Մալեզիական	Տուպայ-Քուալա Լամփ.	13:40
Կայֆ Էր	Գահիրէ-Տոհա	15:00
Աւստրիական	Վիեննա	16:05
Քուէյթեան	Քուէյթ	17:10
Միտրլ Իսք	Ապու Տապի-Տուպայ	17:30
Միտրլ Իսք	Ռնստատ	18:00
Միտրլ Իսք	Ապիճան-Սան Փաուլո	18:10
Միտրլ Իսք	Ամման	19:00
Միտրլ Իսք	Ռիատ	19:45
Կիպրական	Լառնարա	20:15
Հոլանտական	Ամսթերտամ	00:10
Հունգարական	Պուտափէշթ	4:05
Ալիբալիա	Հռոմ	4:50

ՄԱՐԶԻՉՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՇԱՏ ՎԱՏ ՇԱԲԱԹ ՄԸ

Շաբաթասկիզբին, Քայզրսլաութրրնի մարզիչը՝ Ֆրիտէլ Ռաուշը, իր արձանագրած ձախող արդիւնքներուն ի տես, ներկայացուցիր հրաժարականը:

Խումբին նախկին մարզիկներէն էքճարտ Քրրաութցուն, անոր յաջորդ նշանակուեցաւ:

55 տարեկան Քրաութցուն, որ 1966-67 եղանակին մաս կազմած է Քայզրսլաութրրնի, Նախապէս Միւնիխ 1860ի եւ Ֆրայպուրկի մարզիչը եղած է:

Քայզրսլաութրրն, որ 1991ին տիրացաւ Գերմանիոյ ախոյեանութեան, այս տարի թէեւ հասաւ Գերմանիոյ բաժակի մրցաշարքի աւարտականին, սակայն ախոյեանութեան գծով այդքան ալ լաւ արդիւնքներ չ՚արձանագրեր եւ այժմ կը գտնուի վտանգաւոր գոտիի մէջ:

Նշենք, թէ շաբաթավերջին, իր դաշտին վրայ, Վերդրր Պրեմրնի հետ 0 - 0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրելէ ետք, ան ներկայացուց իր հրաժարականը:

●ԻՏԱԼԻՈՅ Թորինոն, որ Քայզրսլաութրրնի նման կը գտնուի վտանգաւոր գոտիի մէջ, գերմանական ակումբին նման չրսպասեց, որ մարզիչը ներկայացնէ իր հրաժարականը, այլ աւելի արագ շարժելով՝ պաշտօնանկ ըրաւ իր մարզիչը՝ Ֆրանքօ Սքոլիոն:

Նոր մարզիչ նշանակուեցաւ Լիտս Վիերի:

56 տարեկան Լիտս, որ Իտալիոյ ազգային խումբին նախկին բերդապահն էր, արդէն իսկ Թորինոյի երկրորդական խումբին եւ ակումբին բերդապահներուն մարզիչն էր:

Թորինոյի պատասխանատուները յայտնեցին, որ Ֆրանքօ, որ անցեալ Դեկտեմբերին Նեստ Սոնեթիի յաջորդը եղած էր, շաբաթավերջին Քալիարի-Թորինոյ մրցումէն ետք (1 - 1) կորսնցուց իր պաշտօնը:

Խումբին պատասխանատուները չնորհակալութիւն յայտնեցին Ֆրանքոյի, իր կատարած աշխատանքին համար, նկատի առնելով, որ ան նախապէս ճենովայի, Ուտինեզէի, Մեսինայի եւ Պոլոնիայի հետ լաւ արդիւնքներ արձանագրած էր:

Թորինոյ այժմ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման 14րդ դիրքը եւ Բ. դասակարգ փոխանցուելու վտանգին տակ է:

●ՔԼԵՄԷՆՍ Ուեսթերհոֆ (ծնունդով հոլանտացի), որ Նիճերիան հմսցուց 1994ի Մոնտիալի աւարտականներուն, շաբաթասկիզբին, իր ակումբին «Մամելոտի Սանտաուզ»ի (Հարաւային Ափրիկէ) կողմէ կախակայուեցաւ:

Խումբին մէկ պատասխանատուն՝ Ալեքս Շառքոանէ յայտնեց, թէ նկատի առնելով որ ան ձախող արդիւնքներ կ՚արձանագրէր եւ միշտ հարցեր կ՚ունենար խումբին մարզիկներուն հետ, ստիպուած՝ այս քայլին դիմած են մինչեւ որ յստականայ թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ խումբին պատասխանատուներուն առնելիք յառաջիկայ քայլը:

Ուեսթերհոֆ, որ 2 տարուան համար պայմանագրութիւն մը ստորագրած էր «Սանտաուզ»ին հետ, շաբաթավերջին պիտի յրտակայնէ, թէ պիտի մնա՞յ իր պաշտօնին վրայ, թէ պիտի լքէ իր կազմը:

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

ԱՍՓՐԻԱՅԻ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐԸ

Միտըլզպորոյի դէմ մրցումին, քոլոմպիացի Ֆաուսթինօ Ասփրիա արտասովոր շարժումով մը պարտութեան մատնած է մրցակից մը եւ կը սուրայ դէպի մրցակից կազմին բերդը: Այս բոլորով հանդերձ, Ասփրիա չկրցաւ իր վրայ դրուած յոյսերը արդարացնել:

ՅԱՂԹԱԿԱՆ ՊԱԹԻՍԹՈՒԹԱ

Ֆիորենթինայի աստղը՝ արժանթինցի Կապրիէլ Պաթիսթութա, ձեռքերը վեր բարձրացուցած անգամ մը եւս գրաղեցուցած է մրցակից կազմին յետսապահները:

Ան կը նկատուի լաւագոյն ֆինիշինկը ունեցող յառաջապահը:

ԻԱՆ ՌԱՅԹԻ ԴԻՄԱԴՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Արսենալի «սեւ ոսկի»ն Իան Ռայթի դիմադրելու համար, բազմաթիւ մրցակիցներ կը դիմեն կտրուկ միջոցներու: Էվըրթընի պարագային, երկու յետսապահներ կը փորձեն հսկել: Կէրի Ապլէր (Ռայթի ետին) հանդիսատեսի դեր կը կատարէ, իսկ Տէյվ Ուաթսըն կը փորձէ զսպել անոր հարուածը:

ՍԱՄԲՐՊԻ ԻՐ ՀՕՐ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

Եօթանասունականներուն սկիզբները «երկնային կապոյտներ»ու, այսինքն Մանչեսթրր Սիթիի կարեւոր անդամներէն էր յարձակող միջնապահ Մայք Սամրրպի, որ Ռոտնի Մարշի, Քոլին Պէլի եւ Տենիս Լոյի հետ անմոռանալի պահեր կը ստեղծէր:

Այսօր, Սամրրպիի զաւակը՝ Նիքի կը բալէ հօրը հետքերուն վրայ: Յատկանիշներով ալ հօրը նմանող Սամրրպի իր կողքին ունի Քիթ Քրրլն ու վրացի մը՝ Ժորժիու Քինքլաձէն:

ԼՈՒՐԵՐ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

Անգլիոյ Ա. դասակարգի Փորթցմութ ակումբին մարզիչը՝ Թերի Ֆենուիք, շաբաթասկիզբին յայտնեց, թէ կը ծրագրէ յառաջիկայ եղանակին իր շարքերուն միացնել Լիվըրփուլի յառաջապահ Իան Ռաշը:

Իան Ռաշ (Լիվըրփուլ) Փորթցմութի՞ պիտի միանայ...

34 տարեկան Ռաշ այս եղանակի աւարտին պիտի լքէ իր կազմը, անոր անունը պիտի դրուի ազատ փոխանցումներու ցանկին վրայ: Ան անցեալ շաբաթավերջին շուրջ 2 ժամ խօսակցութիւն մը ունեցաւ Թերիի հետ, իր յառաջիկայի ծրագիրներուն մասին:

Փորթցմութի մարզիչը կը կարծէ, որ տարիներ շարունակ «Լնֆիլտ»ի դաշտին մէջ յաջողութիւններ արձանագրած կալէսցի այս միջազգային մարզիկը իր կազմին միանալով, Փորթցմութը Ա. դասակարգէն բարձրագոյն դասակարգ պիտի բարձրացնէ:

●ՓԼԻՄՈՒԹ ԱԼԼԻ ախոյեանութեան պարագլուխի դիրքը գրաւող ախոյեան Փորթս. շաբաթասկիզբին Վալկէյրոշէն փոխ առաւ անոր բերդապահը՝ Ժորժ Միլկան, որ մինչեւ այս եղանակի աւարտը պիտի կրէ Փորթոյի շապիկը:

Այս ամսուան սկիզբը Փորթոյի հիմնական բերդապահը՝ Վիթոր Պայա կարմիր քարտ մը ստանալէ ետք, 2 ամիս կախակայուեցաւ: Ան ֆետերասիոնի մէկ պատասխանատուն հարուածած էր:

Շաբաթավերջին, խումբին երկրորդ բերդապահը՝ Միլվինօ Լուրօ վիրաւորուեցաւ եւ շատ հաւանաբար 3 շաբաթ հեռու մնայ դաշտերէն: Եթէ ախոյեանին երրորդ բերդապահն ալ՝ Վիթոր Նովոա վիրաւորուի կամ կախակայուի, արդեօք ո՞վ պիտի ըլլայ այն բերդապահը, որ պիտի պաշտպանէ Փորթոյի բերդը:

Հետեւաբար անգլիացի մարզիչ Պոպի Ռոպսըն որոշեց այս բերդապահը - վարձել», դժուարութեան չմատնուելու համար:

Հակառակ անոր, որ 27րդ հանգրուանի մրցումներուն, Փորթս 2 - 1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Պենֆիքայէն, ան այժմ 13 կէտի առաւելութիւն ունի իր անմիջական մրցակիցին՝ Պենֆիքայի վրայ եւ վստահ է որ դարձեալ ինք պիտի ըլլայ ախոյեանը:

●ՄԱՆՉԵՍԹԷՐ Սիթիի միջնապահներէն Կէրի Ֆլիթքրոֆթ, փոխանցեց 4.9 միլիոն տոլարի միացաւ ախոյեան Պլէքպըրն Ռովըրզին:

23 տարեկան Կէրի, որ 1991ին ազատ փոխանցումով Սիթիի միացաւ, չորս տարուան համար պայմանագրութիւն մը ստորագրեց Պլէքպըրնի հետ:

Կէրի, որ նախապէս մաս կը կազմէր Անգլիոյ 21 տարեկաններէն վար կրտսերներու ազգային խումբին, յայտնեց որ կը յուսայ Պլէքպըրնի հետ յառաջիկայ տարի մասնակցիլ Եւր. Լիգ. Ա-ի բաժակի մրցաշարքին, անշուշտ եթէ իր նոր կազմը յաջողի այդ մրցաշարքին տոմս մը ապահովել:

Ֆլիթքրոֆթ աւելցուց, սակայն, որ այժմ իր առաջնահերթ նպատակը պիտի ըլլայ նախ եւ առաջ մաս կազմել Պլէքպըրնի հիմնական կազմին, նկատի առնելով, որ խումբը ունի շատ մը աստղեր, որոնք չեն կրնար մէկ կողմ դրուիլ:

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ԹԱՓՕՐ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ՀԱՅՐ ՍՈՒՐԲԻՆ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր ժողովուրդին որ ծաղկազարդի Տօնին առիթով հանդիսաւոր սուրբ եւ անմահ պատարագ տեղի պիտի ունենայ, ինչպէս նաեւ մանուկներու թափօր Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ մէջ: Պիտի պատարագէ եւ Թափօրին պիտի նախագահէ՝

ՀՈԳԾ. Տ.ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ)

Սկիզբ ժամերգութեան	ժամը 7:30ին
Պատարագ	ժամը 9:30ին
Թափօր	ժամը 10:00ին
Քարոզ	ժամը 11:00ին

Կոչ կ՚ուղղենք մեր ծնողներուն, որ ժամը 9:30ին ներկայ գտնուին եկեղեցի, իրենց մանուկներով մասնակցելու համար ծաղկազարդի աւանդական թափօրին:

Կէսօրէ ետք դոնքացէքի արարողութիւնը պիտի կատարուի ժամը 4ին, նախագահութեամբ

ԳԵՐԾ. Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԱՐՔԵՊՍ. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆԻ

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը:

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Մարզական Մարզական

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

«ԹԱՏԵՐԳԱԿԱՆ» ՄՐՑՈՒՄԸ ՎԵՐՋ ԳՏԱՒ ՍՊԱՍՈՒԱԾ ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ ՄԸ

Սայտայի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականի գծով, Հ.Մ.Ը.Մ. երկոքեան 2-1 արդիւնքով պատուաւոր պարտութիւն մը կրեց Անսարին։

Մրցումը սկսաւ շատ լաւ եւ կողմնակցութեան ոչ մէկ նշանով։ 4րդ վայրկեանին, Մոհամէտ Մուսլուման նշանակեց Անսարի առաջին կոյր անկսպելի հարուածով մը, որ դպնալէ ետք Սագոյի բերդին հորիզոնական սիւնին, մտաւ ներս։

16 վայրկեան ետք՝ 20րդ վայրկեանին, Վարդան հակիւ մեծ քառակուսի մտած, կոչտ ֆաուլի մը ենթարկուեցաւ եւ եգիպտացի իրաւարար Քատրի Ապտէլ-ագիմ սուլեց փենալթի մը՝ Անսարին դէմ։ Հակուղկպ երեւոյթ մըն էր փենալթի մը սուլելը Անսարին դէմ։

Փենալթին կոլի վերածուեցաւ Նոյնինքն Վարդանին կողմէ։ Այդ վայրկեանէն սկսեալ, կեդրոնի իրաւարար Ապտէլ-ագիմ եւ ծայրի իրաւարարներ Ուսամա Շամի եւ Մոհամէտ Ֆանայի ամէն բան լրին, դէմդնելու Հ.Մ.Ը.Մ.-ի յարձակումներուն։

Նշենք, որ դաշտն ալ շատ վատ վիճակի մէջ էր, իսկ իրաւարարներուն կողմնակցութիւնը նեղ կացութեան մատնեց Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մարզիկները, որոնք մեծամասնութեամբ իրար հետ առաջին անգամ ըլլալով միասնարար կը խաղային։

Սկսան անհամ դեղին քարտերը աջ ու ձախ։ Բ. կիսախաղի 10րդ վայրկեանին Անդօ Թորոսեան օրինական բաՀրլ մը ընելէ ետք, կարմիր Քարտ մը ստացաւ, հակառակ անոր, որ Անդօ գնդակը խլած էր մրցակիցի ոտքէն։ Այս Քարտը շատ գարմացուց Անդոն, որ դանդաղօրէն դաշտէն դուրս ուղղուեցաւ։ Մինչ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մարզիչ եղբ. Գէորգ Անդոյին կը թելադրէր ճապարել, իրաւարարը, յայտնապէս անոր խօսքերը չհասկնալով, կարմիր Քարտ մըն ալ տուաւ եղբ. Գէորգին։

«Թատերգութիւնը» շատ աւելի պիտի կարգանար, եթէ 4րդ իրաւարարը Ամմար Ամմարը չհանդարտեցնէր...։

Քիչ ետք, իրաւարարը փենալթի մը «Նուիրեց» Անսարին, երբ յետսապահ Յովիկ կուրծքով գնդակը կեցուց։ Բայց իրաւարարին ակնոցով, Յովիկ ձեռքով կասեցուցած էր գնդակը։ Փենալթին հարուածեց Մուսլումանը, բայց... սիւնին։

Ամէնէն պերճախօս պահը եկաւ աւելի ուշ։ Անսարի 3 մարզիկներ, կլխաւորութեամբ Տէյվիտ Նաքրտի, օֆ-սայտի վիճակի մէջ խաղը կը դիտէին, երբ փոխանցում մը ստացան եւ Նաքիտ դիւրութեամբ նշանակեց Անսարի յաղթանակի կոյր։

Հ.Մ.Ը.Մ.-ի տղաքը դաշտ ներկայացած էին առանց Դրոյի, Բաֆֆիի, Լեւոնի եւ Անդօ Պետոյեանի։ Իսկ Արթիւր՝ «տաքնալու» պահուն սահեցաւ, ուսը վիրաւորեց եւ բացակայեցաւ։

Հ.Մ.Ը.Մ. դաշտ ներկայացաւ հետեւեալ կազմով.-

Սագօ - Անթօ Թ., Փանոս, Սամուէլ, Յովիկ - Էտկար, Արա, Յակոբ Մ. (ապա Բաֆֆի 100րդ վայրկեանին), Վաչէ - Արտակ եւ Վարդան։

Անսար, կիսաւարտականին պիտի մրցի Սաֆային դէմ, որ երկոքեան 4-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սաժէսը։

Էմանուէլ Հարիս (2), Մոհամէտ Մուրթատա եւ Ուալիտ Տահրուժ նշանակեցին Սաֆայի կոյերը, իսկ Սերգէյ Սաժէսի միակ կոյը։

ՊՈՒՇ ՄԵԿՆԵՅԱՒ ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ

2

Մինչեւ լիբանեւսուրիական սահմանը՝ Պուշի ընկերացան Պէյրութի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչրրտ Ճոնգ եւ դեսպանատան գործավար Ռոն Շլայքրը։ Ինչպէս ժամանումի, նոյնպէս ալ Պուշի մեկնումի առիթով Պէյրութի Դամասկոս մայրուղիին վրայ լիբանանեան ապահովութեան ծառայութիւնները ձեռնարկած էին անհրաժեշտ ապահովական միջոցառումներու։

Պետական լրատուական գործակալութիւնը նշեց, որ գիշերը Պաապտայի պալատի հիւրերու բաժինին մէջ անցընելէ ետք, Պուշ առաւօտեան ժամը 4.30ին արթնցած է եւ կատարած իր ամէնօրեայ «նոկիմկ»ը։

Յիշեցնենք, որ Պուշ Լիբանան այցելած էր միջին արեւելեան եւ Մոցի 10 երկիրներ կատարած շրջապտոյտի մը ծիրին մէջ, Մոցի պատերազմին Իրաքի դէմ յաղթանակի 5րդ տարեդարձին առիթով։

ՄԱՅՐ ՀԱՐԼԹԸՆ ՄԱՀԱՑԱՒ

Ձէքիի եւ Պոպիի մայրը՝ Սիսի Զարլթրն մահացաւ 83 տարեկանին, Նիուպիկինի մէջ (Նորթհամպրլէնտ, Բրիտանիա)։

Ընդհանրապէս Սիսիի շրջանակը մօտիկ եղած է ֆութպոլին։ Ան Միլպրրն ընտանիքին մաս կը կազմէր եւ իր գարմիկը՝ Ձէքի Միլպրրն, Նիւքէսրլ Եունայթրտի հուշակաւոր յառաջապահն էր եւ 1940էն 1950 փայլեցաւ։

Մինչեւ վերջին տարիները, տիկին Զարլթրն մօտիկ եղած է ֆութպոլի։ Անոր գաւակները՝ Ձէքի եւ Պոպի 60ականներէն մինչեւ 70ականներ փայլած են Լիթիեւ Մանչեսթրր Եունայթրտի հետ։ Երկուքն ալ անդամ էին 1966ի Մոնտիալին մասնակցած Անգլիոյ խումբին։

Վերջերս, Ձէք լքած էր Այիրի ազգային խումբին մարզիչի պաշտօնը, տարիներ շարունակ ծառայելէ ետք։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԺՈՂՈՎԻ

ԿՐՏՍԵՐՆԵՐՈՒ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ԱՊՐԻԼ 19ԻՆ

Լիբանանի ֆութպոլի ֆեդերասիոնը իր հերթական ժողովը կումարեց Երեքշաբթի օր, իր կեդրոնին մէջ։

Նախորդ ժողովին ատենապրութիւնը վաւերացուելէ ետք, տրուեցան հետեւեալ որոշումները.-

1.- Երիտասարդներու, կրտսերներու եւ պատանիներու ախոյեանութեան մրցաշարքերը պիտի սկսին Ուրբաթ, 19 Ապրիլին։ Նահանգներու գծով կազմուած յանձնախումբերը պէտք է շուտով պատրաստեն այդ մրցաշարքերուն յայտագիրները։

Ֆեդերասիոնի միացած բոլոր ակումբները, որոնք կ'ուզեն մասնակցիլ բոլոր կամ որոշ ախոյեանութիւններու, կրնան իրենց դիմումները ներկայացնել առաւելագոյնը՝ մինչեւ Շաբաթ, Ապրիլ 6ին։

2.- 5 մարզիչներ նշանակուեցան մասնակցելու համար Պրազիլիոյ մէջ տեղի ունենալիք միջազգային մարզիչութեան դասընթացքին, որ տեղի պիտի ունենայ ՖԻՖԱԻՆ հովանաւորութեամբ։

5 մարզիչներն են՝ եղբ. Վաչէ Սարգիսեան, Իպրահիմ Տրհէյնի, Ապտալա Հարպ, Հասան Շաթիա եւ Աֆիֆ Տահրուժ։

ՖԻՖԱԻՆ նամակ պիտի գրուի, 6րդ մարզիչի մը արտօնութիւնը ստանալու։ Թեկնածուն է Ապաս Աուեթան։

3.- Լիբանանի ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքին գծով, Հարաքէթ Շապապ - Պրրժ 4-2 մրցումին արդիւնքը վաւերացուած է։

4.- Լիբանանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 23րդ հանդիսաւորութեան բոլոր մրցումներուն արդիւնքներն ալ վաւերացուած են։

5.- Ախա Ահլի Այէյէն Ատհամ Ալամէ եւ Հ.Մ.Մ.էն Կարապետ Գրիգորեան մէկ ամիս կախակայուած են, որովհետեւ իրարու հետ կռուած էին։

6.- Հ.Մ.Ը.Մ.-ի յառաջապահ Դրօ Քէշիշեան մէկ ամիս կախակայուած է մրցակիցի մը գարնելու համար (առանց գնդակի)։

7.- Ռասինկի մարզիչ Զէյն Հաշէմ մէկ տարի կախակայուած է, իրաւարարը եւ ֆեդերասիոնը անարգած ըլլալուն, ինչպէս նաեւ համակիրները «տաքցնելու» պատճառով։

8.- Ռասինկ ակումբը 2 միլիոն լ.ո. տուգանքի ենթարկուած է, իրաւարարը անարգելուն պատճառով։

9.- Ռիատա Ուալ Ատապ ակումբը մէկ միլիոն լ.ո. տուգանքի ենթարկուած է, մրցակից խումբը անարգելուն համար։

10.- Ախոյեանութեան 24րդ հանդիսաւորութեան մրցումները շարունակելիս պայմանով, որ Շաբաթ օրուան մրցումները կատարուին ժամը 15.30էն սկսեալ (ձմեռնային ժամանակացոյցով), իսկ Կիրակի օր ժամը 16.30էն սկսեալ (ամառնային ժամանակացոյցով), եւ հետեւեալ յայտագիրով.-

Ախա Ահլի Այէյ - Շապապ Սահէլ, ժամը 15.30ին (Սաֆայի դաշտ)։

Նրժմէ - Ռասինկ, ժամը 15.30ին (Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

Սաժէս - Ահլի Սարպա, ժամը 15.30ին (Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

Պրրժ - Ռիատա Ուալ Ատապ, ժամը 15.30ին (Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ՝

Հ.Մ.Մ. - Սաֆա, ժամը 16.30ին (Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

Թատամոն Սուր - Անսար, ժամը 16.30ին (Սայտայի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

Հարաքէթ Շապապ - Հ.Մ.Ը.Մ., ժամը 16.30ին (Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտ)։

11.- 25րդ հանդիսաւորութեան մրցումները տեղի պիտի ունենան հետեւեալ յայտագիրով.-

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 2 ԱՊՐԻԼ (ամառնային ժամանակացոյցով)

Ահլի Սարպա - Նրժմէ (Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտ)

ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ՝

Պրրժ - Սաժէս (Սայտայի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Հ.Մ.Ը.Մ. - Շապապ Սահէլ (Սաֆայի դաշտ)

Անսար - Հարաքէթ Շապապ (Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Ռասինկ - Թատամոն Սուր (Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտ)

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ՝

Ռիատա Ուալ Ատապ - Հ.Մ.Մ. (Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Սաֆա - Ախա Ահլի Այէյ (Սաֆայի դաշտ)

12.- Ախոյեանութեան 26րդ եւ վերջին հանդիսաւորութեան մրցումները փոփոխութեան ենթարկուած են եւ տեղի պիտի ունենան հետեւեալ յայտագիրով.-

ՇԱԲԱԹ, 6 ԱՊՐԻԼԻՆ՝

Թատամոն Սուր - Հ.Մ.Ը.Մ. (Սայտայի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Հարաքէթ Շապապ - Նրժմէ (Թրիփոլիի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Ախա Ահլի Այէյ - Ռասինկ (Սաֆայի դաշտ)

Հ.Մ.Մ. - Ահլի Սարպա (Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտ)

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ՝

Շապապ Սահէլ - Սաժէս (Սայտայի Քաղաքապետարանի դաշտ)

Սաֆա - Ռիատա Ուալ Ատապ (Սաֆայի դաշտ)

Անսար - Պրրժ (Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտ)

13.- Ֆեդերասիոնը, քննելէ ետք Գ. դասակարգի գծով Արգ - Ֆութեա Թարիք Ժրտիտէ (14-4) մրցումին մանրամասնութիւնները եւ հարցաքննելէ ետք 2 խումբերէն քանի մը մարզիկ, մարզիչ եւ պատասխանատուներ, որոշեց Արգ խումբին բոլոր մրցումները չեղեալ նկատել եւ գայն փոխանցել Դ. դասակարգ։ Արգի մարզիչ Օմար Ռամատանի արգիլուեցաւ ութ պատասխանատուի եւ վարչականի դերով մտնել դաշտ (կեանս)։

Ֆութպոլայէն մարզիկ մը՝ Մոհամէտ Ժունուն կեանս կախակայուեցաւ, դրամ ստանալուն եւ իր խմբակիցներուն բաժներուն համար։

ՆՈՐ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ՝ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՄՏԱՇՈՂՈՒԹԵԱՆ ՕՐՐԱՆ

2

Շրջայլպ բսաւ, որ նախարար Միշէլ Էտտէի շնորհելիք արտօնագիրներով, նոր համայնարանների օրրան պիտի դառնան համայնքային մտածողութեան եւ պիտի արգելակեն թաէֆի համաձայնագիրով սկիզբ առած ազգային միասնականութեան ամրապնդումը։

ՆԱԽԵՒ՝ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ատամնարոյժներու ընկերակցութիւնը երկկոմիմ կատարեց նախարար Միշէլ Էտտէի, որպէսզի արտօնագիր չշնորհուի նոր ստեղծուած ատամնարուժական կրթական հաստատութիւններու, նկատի ունենալով, որ այդ պիսով, ատամնարուժութեան մակարդակը անկում պիտի արձանագրէ երկրին մէջ։

Ընկերակցութիւնը շեշտեց նաեւ, որ նման արտօնագիրներ պատճառ պիտի դառնան այս մարզի մասնակցներու թիւի աճին, հետեւաբար ժխտականօրէն պիտի ազդեն նաեւ որակեալ ատամնարոյժներու գործի կարելիութեանց վրայ։

ԴԺԳՈՀ ՊՐՈԼԻՆ ԿՐՆԱՅ ԼՔԵԼ ԼԻԾԸ

7

մասին մտածեմ»։

Ան կ'ըսէ թէ կ'ուզէ մաս կազմել հիմնական կազմին, որովհետեւ կ'ուզէ ֆութպոլ խաղալ եւ ոչ թէ ֆութպոլ դիտել համակիրներու նման։

«Մարզիչը ինք իր հաշիւները ունի, իսկ ես ալ իմ հաշիւներս ունիմ, որոնց հիման վրայ իմ ապագան պիտի կերտեմ։ Հետեւաբար, կը կարծեմ որ ամէն մէկը պէտք է տարբեր ճամբայ գտնէ», կ'ըսէ Պրոլին։

Պրոլին Լ.ինի հետ 21 մրցումի ընթացքին դաշտ ներկայացաւ։ Անոնցմէ տասին, ան նստեցաւ պահեստի մարզիկներու կողքին, իսկ հինգ մրցումի ընթացքին ան դաշտ ներկայացաւ միայն մրցումի աւարտին, ներառեալ Կիրակի օրուան մրցումին։

Ան Լ.ինի հետ նշանակեց 4 կոլ, որոնցմէ վերջին երկուքը՝ անցեալ Յունուար 13ին, Ուէսթ Համի դէմ (2 - 0)։

ՀՍԿՈՒՄԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ, Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԱՒԵՏՄԱՆ ՊԱՏԿԵՐԻ ՕԾՈՒՄ, Ս. ՍՊԱՍՆԵՐՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Ի գիտութիւն մեր ժողովուրդի գաւակներուն կը ծանուցպենք, որ Ուրբաթ, 29 Մարտ 1996ին, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ Հսկումի Արարողութիւն, Ս. Մարիամ Աստուածածնի Աւետման Պատկերի Օծում, Թափօրի Ս. Խաչի, Ս. Սկիհի, Եպիսկոպոսական եւ Վարդապետական Սրբազան Սպասներու Օրհնութիւն։

Սոյն արարողութեան պիտի նախագահի, օծումը եւ օրհնութիւնը պիտի կատարի, եւ յառաջ պատշաճի պիտի բարոզի՝

ԳԵՐՇ. Տ. ՋԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱՋՆԱՒՈՐԵԱՆ

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը 6.30ին։
Օծում - Օրհնութիւն ժամը 7.30ին։
Քարոզ ժամը 8.00ին։

Սիրով կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի գաւակները այս բացառիկ եւ եզակի արարողութեանց, հոգեպէս կերպարանափոխուելու եւ առատօրէն ամրացնելու իրենց հաւատքը։

ԹԱՂԱԿԱԼՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՅԱԿՈԲ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

HI-TECH COMPUTER SERVICES

INTERNET-Ի ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

Ամսական միայն
65 $
վճարելով ստացէք
INTEL Pentium 120 տիպի,
1 GigaByte Hard Disknվ եւ
8 MBytes RAMnվ համակարգիչ։

Լիբանանեան տեղական հեռաձայնի գիծով համակարգչային INTERNET ցանցին անդամակցելով, ձեր տրամադրութեան տակ կ'ունենաք միլիոնաւոր համակարգիչներու մէջ ամբարուած տեղեկութիւններ։

Ձեր տրամադրութեան տակ կը դնենք INTERNET ցանցին անդամակցելու, ժամական վարձով անոր միանալու կամ Electronic Mailի փոխանակման կարելիութիւն։

ԲՈԼՈՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐՈՒ ՊԱՐԱԳԱՅԻՆ՝ LINKՈՎ ԱՄՍԱՎՃԱՐԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պուրճ Համուտ, Յակոբ Տէր Մելքոնեան բպտերասարահի փողոցի շարունակութեան,
Հեռաձայն 01-584443, Electronic Mail: HCS@INCO.COM.LB

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի ելեւմտական շուկային մէջ, դրամանիշերու փոխանցման սակացոյցը հետեւեալն էր երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	36.50 - 38.50 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5295.75 - 5299.75 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2233.50 - 2237.50 լ.ո.
Սէուտական ռիալ	420 - 424 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	4150 - 4170 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	433.75 - 437.75 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	461.50 - 465.50 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2408.70 - 2412.80 լ.ո.
Գերմանական մարք	1066.10 - 1070.40 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	310.10 - 314.30 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1322.10 - 1326.83 լ.ո.
Թրքական թղթոսկի	0.04581 - 0.04590 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	3387.20- 3391.84 լ.ո.
Իտալական լիր	998.00 - 1002.15 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1583 - 1585 լ.ո.
Քանատական տոլար	1161.10 - 1165.44 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1226.70 - 1230.43 լ.ո.
● ՈՍԿԻ	
Անգլիական մէկ ոսկի	145,500 - 150,500 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	144,500 - 149,500 լ.ո.
Սամանեան մէկ ոսկի	129,500 - 134,500 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	19,750,000 - 20,250,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ արծաթ	270,500 - 275,500 լ.ո.

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

ՀԱՐՅԱԶՐՈՅՑ ՀԱՅՐԵՆԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ՎԱՀԱԳՆ ԴԱՒԹԵԱՆԻ ՀԵՏ

(Կրկնութիւն՝ բանաստեղծին մահուան առիթով)

Հարցազրոյցը կատարուած է 17 Յունուար 1991ին

Այսօր, կէսօրէ առաջ ժամը 11ին։

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱՍԵՑՈՒՄԸ՝...

4

Դաշնակցութեան մէջ ընդունուեց այն տեսակէտը, որ Հ.Յ.Դ. ճակատումը իշխանութիւնների հետ կարող է օգտագործուել Ղարաբաղը Ազրպէյճանին ենթարկուելու եւ Հ.Յ.Դ.ն քաւութեան նոխազ դարձնելու համար:

Ինչպէս ասում են՝ ախորժակը բացւում է ուտելու ընթացքում: Եղան նաեւ այլ իրաւարձութիւններ: Օրինակ, Ստեփանակերտում իմ ձերբակալումը Ղարաբաղի իշխանութիւնների նախաձեռնութիւնը չէր՝ դա կազմակերպուած էր Երեւանից, որպէսզի Ղարաբաղում կարողանային ընտրել Հ.Հ.Շ.ին համակիր իշխանութիւններ: Նոյն շարքում Հրանդ Մարգարեանին ապօրինի ձերբակալումը, «Դրօ»ի գործը եւայլն: Այդ ծրագրաւորուած քաղաքականութիւն է եւ վարչախմբի իշխանութիւնը երկարաձգելու միջոցներից մէկը:

Իսկ ինչ վերաբերում է նրան, թէ արդեօք Հ.Յ.Դ.ում կան բակէներ եւ ադաւնիներ՝ ես բնական եմ համարում, որ ցանկացած կուսակցութեան մէջ կարող է լինել նմանատիպ բաժանում: Բնական է, որ կարող են լինել տարբեր մօտեցումներ մարտավարական խնդիրների իրագործման ժամանակ: Հ.Յ.Դ.ն, բարեբախտաբար, ղեկավարւում է Ընդհանուր Ժողովի որոշումներով, որտեղ չկայ բաժանում ադաւնիների եւ բակէների, այլ կան դաշնակցական մտածելակերպին հոգեհարազատ խնդիրներ, եւ Հայ Դատի իրագործման յստակ ուղիներ: Ինչպէս են իրականացուելու այդ որոշումները՝ դա այլ հարց է, որ կը քննարկուի յառաջիկայ Գերագոյն Ժողովում:

Ինչ վերաբերում է, ասենք, Ռուբէն Թորոսեանի հեռացմանը, ապա ես, իբրեւ դաշնակցական, գտնում եմ, որ Ռուբէն Թորոսեանը այն դաշնակցականներից է, որը եղել է Հ.Հ.Դ.Խ. նախագահութեան անդամ դեռեւս մինչեւ դաշնակցական դառնալը: Յանձնաժողովի նախագահ դառնալուց յետոյ, մօտիկից տեսնելով վարչախմբի կողմից իրականացուող տնտեսական քաղաքականութիւնը, դէմ լինելով դրան եւ կողմ լինելով Հ.Յ.Դ. քաղաքականութեանը, Ռ. Թորոսեանը կողմնորոշուեց գէպի Դաշնակցութիւնը: Նա ապնուօրէն տարիներ շարունակ ամբողջ ժողովրդի աչքի առաջ իրականացրել է գուտ դաշնակցական քաղաքականութիւն:

Ինչ վերաբերում է այն գնահատականներին, թէ իրականացւում է իշխանամէտ գործունէութիւն՝ ճիշդն ասած ես դրա մէջ ոչ մի իմաստ չեմ տեսնում: Եթէ ասէին, թէ կոմունիստամէտ քաղաքականութիւն է վարւում՝ դա հասկանալի կը լինէր, քանի որ համայնավարների հեղինակութիւնն աճում է: Սակայն համագործակցել խորտակուող վարչախմբի հետ՝ ես դա դժուարանում եմ հասկանալ: Եւ մի բան էլ յստակ է՝ թոյլին ոչ ոք չի արժեւորում: Ի՞նչ կարգավիճակում ենք մենք, որ համագործակցենք իշխանութիւնների հետ: Հապա որո՞նք են իշխանութիւնների քայլերը, ո՞րն է փոխ կիջումը, եւ յանուն ինչի՞ ու ի՞նչ արդիւնք կը տայ:

Համոզուած եմ, որ Դաշնակցութիւնը այդ պիսի քաղաքականութիւն չի վարում, քանզի Դաշնակցութիւնը քաղաքական հաւկուրութիւն չի ունեցել եւ չի կարող ունենալ:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ ճրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ հաստատուած)ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

ՔԱՄԵՐԱ
ՍԼԷՊԼԱՅԹ
ՌԻՍԻՎԸԸՐ
ՎԻՏԷՕ
ՌԱՏԻՕ ՔԱՍԷԹ

ԷՐ-ՔՈՆՏԻՍԻՈՆ
ԼՈՒԱՅՔԻՍՆԵՔԵՆԱՅ
ԿԱՋՈՎՓՈՒՌ
ՄԱՅՔՐՕՈՒԷՅՎ
ՓՈՒՌԵՐ

ԵՒ ԵԼԵԿՏՐ. ՏՆԱՅԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ,
հեռ. 261270, 266432, 581011, 583218, FAX 583219
2րդ մուտք. Սանթր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած

Visitez notre nouvelle
SALLE D'EXPOSITION
à Dora

G. Ayanian & Sons
Dora, Tel: 884914- 870210 (jumping numbers)
Fax: 265187 Gemayzeh, Tel: 447940 - 445096,
Fax: 582357, Cellular: 03/627729/8

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՋԱՆԻՑ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ, ԱՅՆՃԱՐ

«ՕՐՀՆԵՐԳ» ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՄԵՐԳ

Մեկնաբանութեամբ՝

ՄԱԼԲԻ ՔԷԼԷՇԵԱՆԻ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 29 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 8.00ին, «Հետուիկ» սրահին մէջ:

Սակ՝ 5000 լ.ո.

ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹԸ ԵՒ Ս. ՋԱՏԻԿԸ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ

Այսու կը ծանուցանենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդին, թէ Աւագ Շաբթուան յատուկ եկեղեցական արարողութիւնները Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ պիտի կատարուին ըստ ընկալեալ աւանդութեան եւ հետեւեալ ժամանակացոյցով.-

		ԺԱՄԸ
ԱՒԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 4 ԱՊՐԻԼ	- Կարգ Ապաշխարողաց	9ին
	- Ս. Հաղորդութեան Պատարագ Պատարագիչ՝ Տ. Պարթեւ աբդ. Կիւլիմեան	10ին
	- Կարգ Ոտնլուայի Կատարող եւ քարոզիչ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս	4ին
	- Կարգ Զարշարանաց Խաւարման գիշեր Քարոզիչ՝ Տ. Շահան վրդ. Սարգիսեան	7ին
ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ 5 ԱՊՐԻԼ	- Կարգ Խաչելութեան	9ին
	- Կարգ Թաղման	4ին
ԱՒԱԳ ՇԱԲԱԹ 6 ԱՊՐԻԼ	- Առաւօտեան Ժամերգութիւն	8ին
	- Մրագալոյցի Պատարագ Պատարագիչ՝ Տ. Պարթեւ աբդ. Կիւլիմեան	4ին
Ս. ԶԱՏԻԿ 7 ԱՊՐԻԼ	- Առաւօտեան Ժամերգութիւն	7ին
	- Ս. Պատարագ Պատարագիչ եւ քարոզիչ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս	9.30ին
ՄԵՌԵԼՈՅ 8 ԱՊՐԻԼ	- Առաւօտեան Ժամերգութիւն	8ին
	- Ս. Պատարագ Պատարագիչ՝ Տ. Մաշտոց արդ. Զոպանեան	9ին

Ջերմօրէն կը յանձնարարենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդի զաւակներուն, որ հայուն վայել եկեղեցասիրութեամբ ներկայ ըլլան սոյն արարողութեանց եւ հոգեպէս վերանորոգուին քրիստոնէական հաւատքով ու հայրենի աւանդութիւններով:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ *ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ*

ԴՐՕՇԱԿ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ
ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

2ՇՐԴ (60ՐԴ) ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 4 (1476), 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ – 6 ՄԱՐՏ 1996

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

●ՅԱՆՈՒՆ ԱԶԳԻ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ (ՓԵՏՐՈՒԱՐԵԱՆ ԴԱՍԵՐ)

ՄԵՐ ՈՒՂԻՆ

●ԼԻԴԵՐԸ «ՖԻՒՐԵՐԱՅԻՆ» ՏԻՊԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՇԷ (ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ Հ. Յ. Դ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՏԱԼԽԱՆԱՏՈՒ ՄԱԼԲՍԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՑԻՉ ԸՆԿ. Լ. ՄԱՐՏՉԵԱՆԻ ՀԵՏ)

75ԱՄԵԱԿ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 18Ի

●ԴԱՐՁԵԼ ՈՒ ՄԻ ՇՏ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 18Ի ՄԱՍԻՆ
Վ. Բրուտեան

●ՎԵՐԱԳԱՐՁ ԱԿՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ
Կիրոյ Մանոյեան

●ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՓԲԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՄԻՏԷՆ ՈՐՊԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ
Վարդան Պետրոսեան

●ՅՈՒՇԵՐ ԵՒ ԽՈՒԲՀԲԴԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՍԻՄՈՆ ՎԱՍՅԵԱՆԷՆ

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ԲԵՄ

●ԿԸ ԲԱՒԱԼԱՐՈՒԻ՞, ԱՐԴԵՕՔ, ՀԱՅԸ
Համլետ Դարբեան

●ՈՐՈՇԱԿԻԱՅՈՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՈՐԲԻ ԳԼՈՒԽԸ
Արտաշէս Շահրագեան

●ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՊԱԿԱՅԱԿԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ «ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՐԳԻ» ԳԱՂԱՓԱՐԱԿՈՅՈՒԹԻՒՆԸ
Սիրակ Յովհաննիսեան

ՄԱՄԼՈՅ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

●ԵՐԲ ՄԵՋ ՀԵՏ ՉԵՆ «ԵՐԿԻԲ»Ն ՈՒ «ԱԶԱՏԱՄՏԸՐՏ»Ը
Սառա Պետրոսեան

●ԱՅԴ ԴԺՈՒՎԸ ՈՒՂԻՆ
Լիանա Իւանեան

●ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

●ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՇՈՒՐՋ
Յ. Ք.

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

15 ՄԱՐՏ 1996
ՄԱՅՐԵՐՈՒ ՕՐ
ՍՐԲՈՒՀԻ ԱԳՆԷՍ ՎԱՐԺԱՊԱՆԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԾԱԽՈՒ ՇԱԼԷ

●ՍԱԹԵԼԻԹԻի մէջ 2քեղ կահաւորումով, 110 քառ. մեթր տարածութեամբ. քառ. մեթրը 575 տոլար: Հեռաձայնել՝ առաւօտեան ժամը 10էն կէսօրէ ետք ժամը 5, (01) 215709 թիւին:

ՎԱՐՁՈՒ Է ՈՍԿԵՐԻՉԻ ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ (ԽԼՈՒՅՈՎ)

●Պուրճ Համուտի մէջ, Սանթըր Արալ, Բ. յարկ: Հեռ. 328783:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

●Պուրճ Համուտ, Արաքս թաղի մայր ճամբայ, Ա. յարկ, 2 սենեակ: Հեռ. 260563:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

●Խզարճեան, Նաճարեան, Տէր Սարգիսեան, Քիւրտեան եւ Պեքէրէճեան ընտանիքներ շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց մօր եւ հարազատին՝ ՆԸՒԱՐԴ ԽՋԱՐՃԵԱՆԻ մահուան սուգին:

«ԳՈՒՍԱՆ» ԵՐԳՋԱԽՈՒՄԲԻ ՀԱՄԵՐԳՆԵՐ
16 ԵՒ 17 ԱՊՐԻԼ, 1996

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

●2 *սիւբըր տըլիւքս* յարկաբաժիններ, 218 քառ. մեթր տարածութեամբ, 1 քառ. մեթրը 1000 տոլարէն սկսեալ, վճարման դիւրութիւններ, Էշրեֆիէ, Սասին փողոց: Հեռ. 322867, 320792 եւ 03-608047:

«ԱԶԴԱԿ»ի հեռաձայնի թիւերը

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 եւ 583026:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱՋԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝
ԱՖՀԻԼի մօր
●ՆՈՒԱՋԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ
Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Անապարելով կամ շփորի մատնուելով՝ ոչ մէկ գործ կրնաք իրագործել: Ձեզ մատեղող հարցը լուծելու համար պիտի ցիմեցէք բարեկամի մը խորհուրդին:

☆*ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Պատրաստուեցէք դիմակալելու ինչ մը խրթին հարց մը եւ կամ ներող ոյժով դիտելու միջադէպ մը, որ այլապէս կրնայ վերածուիլ հարցի:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Շատ կը բնութագրէք ուրիշները, սակայն այնքան ալ ձեզ որնատ չէ: Կեդրոնացեցէք ձեր աշխատանքին վրայ եւ արդիւնք ձեռք ձգեցէք:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Նոր որոշումներ պիտի տամ բնատանեկան կամ բարեկամական հարցեր նշդելու համար: Ձեր բնիները կամ կողակիցը գոն պիտի մնայ ձեր այս հատատ եւ արամաբանական որոշումին:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Ձեր կեանքին մէջ հետամուտ է կիրարկելու մեծ գործեր կամ ունենալ փայլուն վերելք մը՝ երազային եւ գրաւար իրագործելի: Եղէք իրապաշտ, չափաւորեցէք ձեր փառասիրութիւնները եւ կեանքին նայեցէք ուղղակի իրականութեան ակնոցով:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Երկար ժամանակ առաջ սկսուած գործ մը պիտի աւարտէք այսօր եւ պիտի կարենաք կարգադրել դժուարին պարտականութիւն մը:

☆*ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Զգո՛յշ. ջղայնութեան պատճառ մը կրնայ վերածուիլ ծանր վէճի մը: Ձեր շրջանակին մէկը պիտի ցանկար ձեր ճոխորդութիւնը: Ուրեմն եղէք հանդարտ:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Ուշադիր եղէք գլխու ցաւի կամ պաղատութեան: Ձեր աշխատանքին մէջ օրը պիտի բլլայ փոր որկոռ: Նախընտրեցէք աշխատիլ մենակ, առանց ուրիշին մատնելու:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Այսօր ժամանակն է ներդրում կատարելու գործի մը համար, բայց արգիւնքը կրնաք սպասել աւելի ուշ: Կարեւոր գործ մը արագրելն է:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Մեծ ջանք պիտի թափէք յաջողելու եւ ձեր սիրած գործը իրագործելու համար: Սակայն ուշադիր եղէք յոգնութեան չվերածելու աշխատանքը:

☆*ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Նոանկուն է եւ պիտի իրագործէք կարեւոր աշխատանքներ: Արդէն իսկ նախօրեակին սկսած է ձեր նպատակը իրագործելու անելին: Յաջողութիւն պիտի արձանագրէք:

☆*ՁՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Կրուգէք ամբողջ աշխարհը փոխել. ուղղել ձեր միջավայրին մարդիկը. բայց հարկ է. որ նախ բարեփոխէք դուք ձեզ եւ ապա՝ ուրիշները:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3345

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

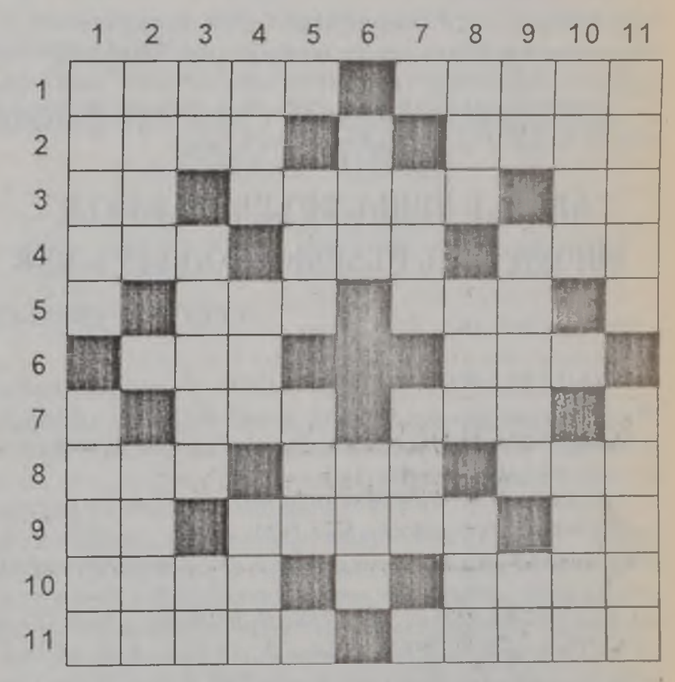

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Խաչիկ Գնունիի ծածկանունը - Ընդերկրում.*
2. *Իսլամական տօներէն - Փոքր քաղաք:*
3. *Պոչատ՝ մակարոյծ միջատ - Վահանի դուրս ցցուած կեդրոն - Դրկից տաւեր:*
4. *Ծռի - Պաղի - Պատրուակ:*
5. *Մարդարնակ - Ոստրէի պատեան:*
6. *Աչխարհ գայ (հակ.) - Վարչութիւն:*
7. *Դուրս գալու ճամբայ - Կիլիկեան ոստան:*
8. *Միայն - Եղանակաւորիչ մակրայ - Գեղմ:*
9. *Շաղկապ - Ոճիր, սպանութիւն - Փոքրացնող մասնիկ:*
10. *Նետ արձակելու կապմած - Էպ թռչուն:*
11. *Բոցավառ, հրաբորբոք - Արդուկարդի առարկայ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Կոնակդ առ - Մեղմ ալիք*
2. *Հատալից - Ճամբայ, արահետ:*
3. *Կրկնուած բաղաձայններ - Վէպի կորնթարդ կողմ - Լծկան կենդանի.*
4. *Անհատ - Աչխատցո՛ւր (հակ.) - Կաթնահամ հատիկներով ցորենի հասկ:*
5. *Անորոշ դերանուն - Անասուններու գուգաւորման շրջան:*
6. *Մարմնի մաս - Գրժտութիւն, պառակտում:*
7. *Հալածիչ մը - Ցուրտէ պնդացած ջուր:*
8. *Խաւարծիլի տերեւ - Ոգելից ըմպելի - Կէս օրինակելի:*
9. *Շաղկապ - Սեւ ծովու նաւահանգիստներէն - Ժխտական մասնիկ:*
10. *Ձիու դարման - Արեան շրջապտյութեան կեդրոնական գործարան:*
11. *Տպաւորիչ - Արեւու մոլորակներէն:*

ԹԻՒ 3344

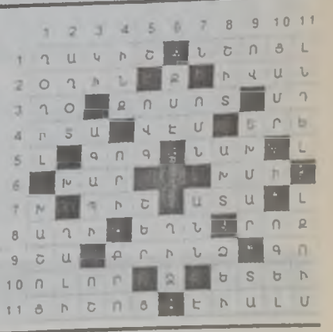

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

«ՀԱՄԱՍ»Ի ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՊԱՂԵՍՏԻՆՅԻՔ ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ ՏՈԼԱՐ Կ'ՈՒԶԵՆ ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ ԺՈՂՈՎԷՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- ՊԱԿի մէկ բանները Զորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ Շարմ էլ-Շէյխի կերաստիճանի շարունակութիւնը նկատուող Ուաշինկթընի խորհրդաժողովին, այս շաբաթ, պաղեստինեան իշխանութիւնները ժողովին մասնակցողներուն պիտի ներկայացնեն մէկ միլիառ տոլարի օժանդակութեան ծրագիր մը, որ, ըստ բանբերին, անհրաժեշտ է պայքարելու համար «Համաս»ին դէմ:

Եասէր Արաֆաթի տնտեսական հարցերու խորհրդականը՝ Խալէտ Սալամ, ըսաւ, որ այս գումարը պիտի օգտագործուի իսրայէլեան պաշարումին առթած դժուարութիւնները դարմանելու, ինչպէս նաեւ «Համաս»ի հակակշիռին տակ գտնուող դպրոցները, դարմանատունները եւ ընկերային կեդրոնները յանձն առնելու համար:

Մանսթ է, որ Իսրայէլ պաղեստինեան շրջանները պաշարման տակ առած է, իրրեւ հակադարձութիւն՝ «Համաս»ի գործադրած անձնասպանական գործողութիւններուն:

Նշենք, որ Ուաշինկթընի խորհրդաժողովը արդէն իսկ կը դիմագրաւէ փշոտ հարցեր, որոնցմէ կարեւորագոյնն է անոր նպատակին ճշդումը: Ուաշինկթընն կ'ուզէ, որ այս խորհրդաժողովը եւս բացառաբար կեդրոնանայ ահարեկչութեան դէմ պայքարի վրայ, մինչդեռ պաղեստինցիքեւ եւրոպական երկիրներ կ'ըսեն, որ անոր ծիրը պէտք է ընդարձակել, քննարկելով տնտեսական հարցեր եւ իսրայէլեան յիշեալ պաշարումին ստեղծած հետեւանքները դարմանելու միջոցները:

Սալամ ըսաւ, որ պաղեստինեան իշխանութիւնները ամէն ճիգ ի գործ կը դնեն, քայքայելու համար «Համաս»ի ենթակառոյցը, սակայն, աւելցուց ան, պէտք չէ մոռնայ, որ բազմաթիւ ընտանիքներ կը յենին «Համաս»ի:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՈՒԺԵՐ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼԵՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆՅԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱՊԵՏ ՄԸ

ԿԱԶԱ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Պաղեստինեան ուժերը ձերբակալած են կանխարգիլման ապահովութեան գաղտնի ոստիկանութեան հրամանատարը, որ գինուորական անվայել կեցուածք ունեցած է, յայտնեց ապահովութեան աղբիւր մը:

Հաղորդուած տեղեկութեան համաձայն, գօրավար Մեսպահ Սաքր ձերբակալուած է քանի մը օր առաջ եւ դատավարութեան պիտի ենթարկուի: Մանրամասնութիւններ չփոխանցուեցան, սակայն Սաքրի գործած յանցանքին մասին:

●ՌԱՄԱԼԼԱՅԻ մէջ, պաղեստինեան ոստիկանութիւնը Զորեքշաբթի օր օդը կրակեց, վանելու համար խումբ մը ցուցարարներ, որոնք կը պահանջէին իսրայէլեան մականներու դէմ հայածանքներուն դադրեցումն ու ձերբակալեալներու ազատ արձակումը: Պաղեստինեան իշխանութիւնները «Համաս»ի անդամ կամ համակիր շուրջ 900 պաղեստինցիներ ձերբակալած են Իսրայէլի մէջ իրերայաջորդ պայթումներէն ետք:

ԿՈԼԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԵՏՔ

Կ'ԸՍԷ ՔՐԻՍԹԱՖԸՐ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ուսրրն Քրիսթաֆրր չի կարծեր, որ Կոլանի շուրջ Սուրիա - Իսրայէլ բանակցութիւնները կրնան վերսկսիլ իսրայէլեան ընտրութիւններէն առաջ:

Քրիսթաֆրր, որ գեկուցում կուտար Ներկայացուցչական Տան մէկ յանձնախումբին առջեւ, աւելցուց, որ եթէ սուրիացիք եւ իսրայէլացիք վաղը ամերիկացիներուն դիմեն, ըսելով, որ պատրաստ են որեւէ մակարդակի վրայ բանակցելու, Ուաշինկթրն անոնց պիտի ընծայէ ամէն կարելիութիւն, սակայն ան հաւանական նկատեց, որ բանակցողները պիտի անցնեն լճացումի փուլ մը:

ԵԼՑԻՆԻ ՄԷԿ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ՝ ԱՅՑԵԼԵՑ ՔԱԶԱՖԻԻ

ԹՈՒՆՈՒՋ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիոյ փոխ վարչապետ Օլէկ Տաւիտով աւարտեց Լիպիա իր վեցօրեայ այցելութիւնը, որուն ընթացքին տեսակցութիւն ունեցաւ նախագահ Մուամմար Քաքաֆիի հետ, հաղորդեց Լիպիոյ պաշտօնական լրատու գործակալութիւնը (ԺԱՆԱ):

Տաւիտով Երեքշաբթի օր աւարտած է իր այցելութիւնը, տնտեսական գործակցութեան համաձայնութիւն մը ստորագրելէ ետք: Տաւիտով նաեւ նախագահին նամակ մը յանձնած է Պորիս Ելցինէն, որ կը հաստատէ, թէ Մոսկուա գօրավիգ է Լիպիոյ՝ ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդին հաստատած պատժամիջոցներուն դէմ:

●ԼԻՊԻԱ Զորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ իր ապահովութեան ուժերը բախում ունեցած են թմրեցուցիչի մաքսանենգներու հետ, հիւսիս-արեւելեան շրջաններուն մէջ, ուր փախուստ տուած բանտարկեալներ ալ կը կռուին բանակին դէմ:

ՊԱՄՈՒԹ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԻ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսական ուժերը Զորեքշաբթի օր ռումբեր եւ հրթիռներ արձակեցին չեչէն ընդդիմադիրներու դէմ, որոնք ապաստանած են նախկին խորհրդային կորիգային հրթիռներու խարիսխի մը մէջ, Չեչենիոյ արեւմտեան Պամութ գիւղին մէջ, յայտնեց շրջանի մէջ գործող ռուսական ուժերուն հրամանատարը:

Զօրավար Վիաչեսլաւ Թիխոմիրով ըսաւ, որ Պամութի խարիսխի ռմբակոծումը կը շարունակուի: Ան աւելցուց, որ մօտաւորապէս 150 ընդդիմադիրներ ապաստանած են Պամութ, ուրկէ հեռացած են քաղաքային բնակիչները:

ՍՈԼԱՆԱ. ՕԹԱՆ ՊԻՏԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒԻ *ԿՐԱՋԵԻ.* ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄԸ՝ ՎՏԱՆԳ Ա. Պ. Հ.Ի

ՓԱՐԻԶ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- ՕԹԱՆի ընդհանուր քարտուղար Խաւիէր Սոլանա Զորեքշաբթի օր յայտնեց, որ դէպի Արեւելք ընդարձակուելու ՕԹԱՆի որոշումը հաստատ կը մնայ, բայց կազմակերպութիւնը կրնայ որդեգրել այնպիսի քայլեր, որոնք դիւրացնեն Մոսկուայի հաւանութիւնը:

Սոլանա, որ կը խօսէր ձայնասփռուած հարցազրոյցի մը ընթացքին, դիտեցուաւ, որ ՕԹԱՆի ընդարձակուելու որոշումը տարուած է 1994ին եւ այդ որոշումը պէտք է գործադրուի, սակայն յարգելով Մոսկուայի կեցուածքը, որ գաղտնական մօտեցում մը ունի կազմակերպութեան դէպի Արեւելեան Եւրոպա ծաւալելուն հանդէպ:

Ռուս պաշտօնատարներ կ'ըսեն, որ Մոսկուա հաստատօրէն կը մերժէ, որ նախկին Վարշաւայի Ուխտի երկիրներ ՕԹԱՆի անդամակցին: Ռուսիոյ խորհրդարանի նախագահը կը գուշակէ, որ Արեւելք-Արեւմուտք կապերը կրնան վնասուիլ, եթէ նոր անդամակցութիւնները տեղի ունենան:

Սոլանա, որ Փարիզ կը գտնուի, ողջունեց ՕԹԱՆի գինուորական թեւին վերադառնալու Ֆրանսայի որոշումը: Դեկտեմբերին, նախագահ Ժաք Շիրաք յայտարարած էր, որ Ֆրանսա պիտի վերադառնայ ՕԹԱՆի գինուորական յանձնախումբին:

«ՎՏԱՆԳ»

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Փաւէլ Կրաչեւ Զորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ ՕԹԱՆի ընդլայնումը ամէնէն մեծ սպառնալիքն է Անկախ Պետութիւններու Հասարակապետութեան ապահովութեան:

Կրաչեւ, որ կը խօսէր Ա.Պ.Հ.ի պաշտպանութեան նախարարներու ներկայութեան, դիտեցուաւ, որ անոնք պէտք է համակարգեն իրենց կեցուածքները ՕԹԱՆի ծրագիրին հանդէպ: ՕԹԱՆ կ'ուզէ իր շարքերէն ներս ընդունիլ Արեւելեան Եւրոպայի երկիրներ: Ռուսիա մտահոգ է, որ ՕԹԱՆի ընդլայնումը գայն հասցնէ իր սահմաններուն՝ վտանգելով իր ապահովութիւնը:

ՊԱՀՐԷՅՆԻ ՄԷՋ ՇԻԻՆԵՐՈՒ ԳԻՒՂ ՄԸ ՊԱՇԱՐՈՒԱԾ

ՄԱՆԱՄԱ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Պահրէյնի ոստիկանութիւնը Զորեքշաբթի օր պաշարեց շիի բնակչութիւն ունեցող գիւղ մը եւ իր ուժերը տարածեց թաղերուն մէջ, կանխարգիլելու համար որեւէ խռովութիւն, որ կրնար ծագիլ ընդդիմադիր գործիչի մը գնդակահարումին յոյսին տակ:

Նուայտրաթ գիւղին բնակիչները յայտնեցին, որ յաջորդարար երկրորդ օրն ըլլալով ոստիկանները պաշարման տակ պահած են գիւղը: Նուայտրաթի մէջ ոստիկան մը սպաննուած էր անցեալ տարի:

Իշխանութիւնները յանցաւոր նկատեցին Իսա Ահմէտ Քանպէրը, որուն դէմ մահավճիռ գործադրեցին Երեքշաբթի օր:

ԼՈՆՏՈՆԻ մէջ, «Էմնիսթի Ինթրնէշընըլ» քննադատեց եւ դատապարտեց մահավճիռի գործադրութիւնը, որուն կրնան հետեւիլ նոյնանման այլ վճիռներ: Պահրէյնի մէջ վերջին անգամ 1977ին մահապատիժ գործադրուած էր:

Քանպէրի գնդակահարումը բողոքի ցոյցեր պատճառեց քանի մը գիւղերու մէջ, ուր սակայն բախումներ չարձանագրուեցան: Իսկ Լոնտոն հաստատուած ընդդիմադիր շարժումի մը բաներերը չեշտեց, որ անոր սպանութիւնը քաղաքական ոճիր մըն է եւ կոչ ուղղեց կառավարութեան դէմ բողոքի խաղաղ ցոյցերու:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԿՐՕՆԱՒՈՐՆԵՐ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԱԾ ԱԼՃԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի եօթը քրիստոնեայ կրօնաւորներ Երեքշաբթի գիշեր առեւանգուեցան Ալճերիոյ իրենց վանքէն: Կ'ենթադրուի, որ արմատական իսլամներ կատարած ըլլան այս գործողութիւնը:

Ալճերիոյ լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, որ ապահովութեան ուժերը ձեւնարկած են կրօնաւորները փնտռելու աշխատանքին: Պաշտօնական հաղորդագրութիւնը կ'ամբաստանէ Իսլամական Զինեալ Շարժումը, որ 1993ին 3 Ֆրանսացիներ առեւանգած էր:

Ֆրանսա դատապարտեց կրօնաւորներուն առեւանգումը եւ վերստին կոչ ուղղեց Ֆրանսացիներու, որպէսզի հեռանան Ալճերիայէն:

ԻՐԱՔԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ «ԲԵՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ»

ԱՄՄԱՆ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրաքեան ընդդիմադիր կազմակերպութիւն մը՝ Ազգային Համախոհութիւն, Զորեքշաբթի օր քննադատեց Իրաքի մէջ տեղի ունեցած երեսփոխանական ընտրութիւնները եւ կանոնք որակեց բեմադրութիւն:

Կազմակերպութիւնը, որ անցեալ շաբաթ գրասենեակ մը բացած էր Ամմանի մէջ, ընդգծեց, որ Իրաքի մէջ ժողովրդավարութիւն չի կրնար կիրարկուիլ, այնքան ատեն, որ նախագահ Սատտամ Հիւսէյն իշխանութեան վրայ է:

Կիրակիի ընտրութեանց իրրեւ արդիւնք՝ Իրաքեան Պաաս կուսակցութեան թեկնածուները կամ կուսակցութեան հաւատարմութիւն յայտնողները ընտրուած են:

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՄԱԱՑՈՒՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՈՒՄԸ ԿԱՐԳԻԼՈՒԻ

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Եւրոպական Միութիւնը Զորեքշաբթի օր պաշտօնապէս արգիլեց բրիտանական մսացուներու արտածումը, այն մտավախութեամբ, որ կովերու փտանգաւոր մէկ ախտը կրնայ մարդոց փոխանցուիլ:

Մանսթ է, որ մօտաւորապէս մէկ շաբաթէ ի վեր, բրիտանական մսացուները անընդունելի կը նկատուին ոչ միայն եւրոպական, այլ նաեւ ափրիկեան եւ ասիական բազմաթիւ երկիրներու կողմէ: Բրիտանիոյ կառավարական շրջանակները մտահոգ են այս հարցին տնտեսական եւ քաղաքական հետեւանքներով:

ԱՄԻՐԻ ԴԷՄ ՑԿԵԱՆՍ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

ԹԷԼ ԱՒԻՒ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Աջակողմեան ծայրայեղական Եիկայ Ամիր ցկեանս բանտարկութեան վճիռ ստացաւ Զորեքշաբթի օր, վարչապետ Իցհաք Ռապինը սպաննած ըլլալուն համար:

Եռանդամ դատական կազմը յայտարարեց, որ Ամիր կանխամտածուած ոճիր գործած է եւ արժանի չէ որեւէ մեղմացումի: Ամիր, իր կարգին, քննադատութիւններ ուղղեց պետութեան՝ լսել ետք իր դէմ արձակուած վճիռը: Ատեանը մերժած էր Ամիրի այն բացատրութիւնը, թէ ինք չէր ուզած սպաննել Ռապինը, այլ պարզապէս գայն վիրաւորել՝ սառեցնելու համար խաղաղութեան գործընթացը:

Ամիր 45 օր պայմանաժամ ունի վճիռի վերատեսութեան պահանջ ներկայացնելու:

ԼԻՔՈՒՏԻ ՄԷՋ ԵՒՍ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐ ԹԵԿՆԱԾՈՒ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսրայէլի քաղաքական երկու գլխաւոր կուսակցութիւնները, որոնք ապահովութիւն եւ խաղաղութիւն կը խոստանան, երեսփոխանական ընտրութիւններ պիտի մղեն երկու ամիսէն՝ գլխաւոր թեկնածուներ ունենալով նախկին գինուորականներ:

Աշխատաւորականներէն մէկ օր ետք, ընդդիմադիր Լիքուտ կուսակցութիւնն այ իր թեկնածուները ընտրեց Մայիսի ընտրութիւններուն: Լիքուտի անուանացանկն այ կ'առաջնորդեն նախկին գինուորականներ, որոնց կարգին է Իցհաք Մորտեխայ՝ նորեկ մը քաղաքական ասպարէզի մէջ: Մորտեխայի առաջին դիրք գրաւելը անակնկալ մըն էր շատերու համար: Մորտեխայի կը հետեւէր արմատական գինուորական Արիէլ Շարոն, որ բանակի նախկին հրամանատար, ինչպէս նաեւ պաշտպանութեան նախկին նախարար է: Մեկնաբաններ կը նախատեսեն, որ Շարոն կարեւոր նախարարութիւն մը ստանձնէ, եթէ Լիքուտ ընտրութիւնները շահի եւ յառաջիկայ կառավարութիւնը կազմէ:

Լիքուտի ղեկավար Պենճամին Նեթանիահուի մրցակիցները՝ Պենիամին Պեկին եւ Տան Մորիտոր, չորրորդ եւ հինգերորդ դիրքերը գրաւեցին:

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՍԱՍՏԷ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆՆԵՐԸ

ԱՆԳԱՐԱ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ իսլամական «Բարօրութիւն» կուսակցութիւնը Զորեքշաբթի օր նահանջ արձանագրեց բանակին առջեւ, որ գինք սաստած էր, ըսելով, որ բանակին դէմ տրամադրութիւն կը ստեղծէ եւ կը վնասէ անոր:

Մանսթ է, որ «Բարօրութիւն» կուսակցութիւնը վերջին ընտրութիւններէն ետք եղաւ խորհրդարանի մեծագոյն պլոք: 2 օր առաջ, անոր մէկ ղեկավարը քննադատած էր բանակը, ըսելով, որ ան սեղմումներու կ'ենթարկէ աղօթել ուզող բանակայինները:

Թուրքիոյ բանակը կը նկատուի երկրին յայիտ դիմագիծը պահպանող ամէնէն ուժեղ հաստատութիւնը: Մանսթ է, որ բանակը 60ականներէն ի վեր 3 անգամ միջամտած է, երբ նկատած է, որ քաղաքական կեանքը ստացած է անհակակշիռ ընթացք:

Բանակային բաներերի մը վերոյիշեալ սաստէն ետք, «Բարօրութիւն» կուսակցութեան մէկ բաները յայտարարեց, որ «եղածը թիւրիմացութիւն է», եւ թէ՝ հարցերը պիտի դարմանուին եւ լուսաբանուին:

Բանակը վերջերս շրջարերական մը հրապարակած էր, որուն մէջ կ'ըսէր, որ գինուորները չեն կրնար համագոյակցիլ մզկիթ երթալ, ոչ այլ կրնան աղօթել բանակի գօրանոցներուն ու կեդրոններուն մէջ:

Պաշտպանութեան նախարար Տենիզ Պայքալ կ'ըսէ, որ քաղաքական մարդիկը պէտք է ձեռք քաշեն բանակէն:

●ԹՈՒՐՔԻՈՅ օդուժը Զորեքշաբթի օր կորսնցուց «էֆ-5» մը, որուն 2 օդանաւորդները գոհ գացին արկածին:

ՏՈԼ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԹԵԿՆԱԾՈՒ

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԷՍ, 27 (ՌԷՈԹԸՐ).- Մերակոյտի հանրապետական դեկավար Պոպ Տոյ Զորեքշաբթի օր ապահովեց հանրապետական կուսակցութեան թեկնածութիւնը՝ Նոյեմբերի նախագահական ընտրութիւններուն, ուր դժուար պայքար մը պիտի մղէ նախագահ Պիլ Քլինթընի դէմ:

Տոյ դիւրին յաղթանակներ տարած էր Քալիֆորնիոյ, Նեւատայի եւ Ուաշինկթընի մէջ, ուր կուսակցութեան սկզբնական ընտրութիւններ տեղի ունեցան: Տոյի աջակողմեան մրցակիցը՝ Փէթ Պիւքանըն, Երեքշաբթի գիշեր յայտարարեց, որ կը գիջի՝ Տոյը ընդունելով իրրեւ թեկնածուն հանրապետական կուսակցութեան:

Տոյ 1980ին եւ 1988ին այլ իր թեկնածութիւնը դրած էր, սակայն չէր կրցած ապահովել պահանջուած քուէները:

ՀԱՍՈՒԹԱԲԵՐ «ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ»...

45 տարեկան գերմանացի գինեալ մը երէկ յեռամիջօրէին 7 հոգի պատանդ բռնեց Դոպլէնցի մօտակայ գիւղի մը մէջ եւ ազատուց իր պատանդները ապաւինելով 500 հազար մարք եւ փախուստ տալու տոիր չարտերի: Պատանդներէն չորսը մանուկներ են:

Ոստիկանութիւնը յայտնեց, որ գինեալը «պատրաստ է մեռնելու»:

Ըստ պատկերազարդ կայանի մը գինեալը ունի տեսանկարումներու «հարուստ» անցեալ մը: Ան 1981ին դրամատան մը մէջ 28 հոգի պատանդ բռնած է եւ յաջողած է փախուստ տալ 2.8 միլիոն մարքով...

(ՌԷՈԹԸՐ)

ԿԱՐԾ ԼՈՒՐԵՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ.- Ռուսիոյ նախագահական ընտրութիւններուն երկրորդ քուէարկութիւնը տեղի պիտի ունենայ հաւանաբար Յուլիս 7ին: Առաջինը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 16ին, սակայն հաւանական չէ, որ ուեւէ թեկնածու ընտրուի առաջին օրը:

ՓԵՏԵՐԻՆ.- Մոսկուա 2 միլիառ տոլարի փոխառութիւն կ'առաջարկէ: Փեթերինի ռուսական երկու հիւսիսներ եւ այլ կազմածներ հայրայրելու համար Զինեասանի հիւսիս-արեւելեան շրջանին մէջ կորիգային ուժանիւթի գործարանի մը համար:

ՆԻԿՈՍԻԱ.- Իրան կը պահանջէ ապատարձակումը երեք իրանցիներու, որոնք Սուտանէն էրիթրէա առեւանգուած օդանաւին մէջ կը գտնուէին եւ ձերբակալուած են Ասմարայի իշխանութիւններուն կողմէ:

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.- Դիլբրա Նիմբրիի նախագահուհին օրերուն արձանագրուած ուելի Բան 3 հազար ժամ ձայնիրիգները կրնան յառաջիկայ ամսուան ընթացքին հրապարակուիլ: Այդ ձայնիրիգներէն 63 ժամ պարունակողները միայն ցարդ հրապարակուած են (Ուոթրկէյթի գայթակղութեան մասին) մինչ մնացեալները պետական արխիւ կը նկատուին:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.- Միջագգային դրամական Ֆոնտը 10.1 միլիառ տոլար փոխառուութիւն պիտի կատարէ Ռուսիոյ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ՍԼՈՒԽԻ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը նեստեւեալն էր երէկ կէսօրին.

● Մէկ սրերլին	1.5196/06$
Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Մարք	1.4844/54
Զուիցերիական ֆրանք	1.1974/84
Պելճիրական ֆրանք	30.50/54
Ֆրանսական ֆրանք	5.0650/25
Իտալական լիր	1577.8/9.3
ԵԱՆ	106.60/70
Շուէտական քորոն	6.6550/50
●Մէկ օնս ոսկի	400.40/400.90$

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ) ,260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՏ) ,260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT) ,260780-583026 (BOURJ HAMMOUD) , 260115 (IMP.) ,P.O.B. 80860, BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود
أزتاك